

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษารูปแบบการบริการโรคภาคครัวเรือนในเขตเมืองและเขตชนบทในจังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมือง 200 ครัวเรือนและในเขตชนบท 200 ครัวเรือน ครัวเรือนในเขตเมืองเลือกครัวเรือนในอำเภอเมืองเป็นตัวแทน ส่วนในเขตชนบทเลือกครัวเรือนในอำเภอจอมทองเป็นตัวแทน เพื่อหาสมการประมาณค่าการบริการโรคของครัวเรือน โดยที่เป็นการประมาณการในรูปสมการเชิงซ้อน อีกทั้งยังศึกษาถึงรูปแบบการบริการภาคครัวเรือนในเขตเมืองและเขตชนบทโดยจำแนกตามระดับรายได้ต่าง ๆ ทำให้ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่

สำหรับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้ข้อมูลจากผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติเชียงใหม่ปีพ.ศ. 2547 นำมาจำแนกตาม ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนและประเภทของค่าใช้จ่าย รายได้และแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน การเปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนรวมทั้งลักษณะต่าง ๆ ของครัวเรือนอันได้แก่ ขนาดของครัวเรือน อายุของหัวหน้าครัวเรือน เป็นต้น

4.1.1 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนและประเภทของค่าใช้จ่ายของครัวเรือนของครัวเรือน

จากผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติเชียงใหม่ปีพ.ศ. 2547 พบว่า ครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยประมาณเดือนละ 11,121 บาทต่อครัวเรือน ในจำนวนนี้ประมาณ 10,035 บาทหรือร้อยละ 90.2 เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม ยาสูบ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล การศึกษาการบันเทิงและการอ่าน และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ส่วนค่าใช้จ่ายที่เหลืออีกประมาณ 1,086 บาทหรือร้อยละ 9.8 เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ซึ่งได้แก่ ค่าภาษี ของขวัญและเงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ซึ่งได้แก่ ค่าภาษี ของขวัญและเงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น

การพิจารณาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร มีค่าใช้จ่ายสูงสุดประมาณเดือนละ 15,240 บาท รองลงมาคือครัวเรือนลูกจ้าง และครัวเรือนผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ มีค่าใช้จ่ายประมาณเดือนละ 11,921 และ 8,509 บาท ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร มีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดประมาณเดือนละ 6,760 บาท (ตารางที่ 4-1)

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน พบว่า โดยเฉลี่ยค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนใหญ่ ประมาณ 3,376 บาท หรือร้อยละ 30.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ (รวมค่าเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์) รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และค่าบริการสื่อสารประมาณเดือนละ 2,826 บาท หรือร้อยละ 25.4 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ) ประมาณเดือนละ 2,151 บาท หรือร้อยละ 19.3 ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 1,681 บาท หรือร้อยละ 15.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงและการอ่าน ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

หากพิจารณาเปรียบเทียบประเภทค่าใช้จ่าย ตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน พบว่าครัวเรือนผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคสูงสุดคือ ประมาณร้อยละ 92.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาเป็นครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร และครัวเรือนผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร ประมาณร้อยละ 92.0 และ 90.7 ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนลูกจ้าง มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายดังกล่าวต่ำที่สุด คือประมาณร้อยละ 89.0 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามครัวเรือนทุกกลุ่มมีแบบแผนการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ มีค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ในหมวดสินค้าที่สำคัญ 3 ประเภท คือหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร และหมวดที่อยู่อาศัย (รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ)

ตาราง 4-1 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน^{1/} จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย และสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2547

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ครัวเรือน ทั้งสิ้น		ผู้ถือครอง ทำการเกษตร		ผู้ดำเนินธุรกิจ ของตนเอง		ลูกจ้าง		ผู้ไม่ได้ ปฏิบัติงาน เชิงเศรษฐกิจ	
					ที่ไม่ใช่การเกษตร					
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	11,121	100.0	6,760	100.0	15,240	100.0	11,921	100.0	8,509	100.0
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	10,035	90.2	6,218	92.0	13,820	90.7	10,608	89.0	7,894	92.8
ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และ ยาสูบ	3,376	30.4	2,592	38.3	4,356	28.6	3,609	30.3	2,346	27.6
อาหารและเครื่องดื่ม	3,133	28.2	2,423	35.8	4,107	27.0	3,288	27.6	2,251	26.5
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	168	1.5	134	2.0	152	1.0	226	1.9	59	0.7
ยาสูบ	75	0.7	35	0.5	97	0.6	95	0.8	36	0.4
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ	6,658	59.8	3,626	53.7	9,466	62.1	6,999	58.7	5,548	65.2
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และค่าบริการสื่อสาร	2,826	25.4	1,649	24.4	4,553	29.9	3,159	26.5	1,005	11.8
ที่อยู่อาศัย (รวมค่าประเมิน ค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็น เจ้าของ)	2,151	19.3	1,140	16.9	2,873	18.9	1,965	16.5	2,922	34.3
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	346	3.1	213	3.2	416	2.7	403	3.4	241	2.8
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	261	2.3	169	2.5	293	1.9	324	2.7	145	1.7
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	244	2.2	109	1.6	219	1.4	272	2.3	347	4.1
การศึกษา	451	4.1	157	2.3	672	4.4	484	4.1	412	4.8
การบันเทิงและการอ่าน	257	2.3	160	2.4	402	2.6	256	2.1	183	2.2
เบ็ดเตล็ด	122	1.1	29	0.4	38	0.3	136	1.1	293	3.5
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับ การอุปโภคบริโภค^{2/}	1,086	9.8	542	8.0	1,420	9.3	1,313	11.0	616	7.2

ที่มา : รายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2547. สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่.

- หมายเหตุ : 1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการ สะสมทุน เช่น ซื้อ / เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย
- 2/ รวมค่าภาษี ของขวัญและเงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ และ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค

4.1.2 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน

ครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 12,586 บาทต่อครัวเรือน เมื่อพิจารณาตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคม พบว่าครัวเรือนผู้ดำเนินธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร มีรายได้สูงที่สุด ประมาณเดือนละ 20,063 บาท รองลงมาได้แก่ ครัวเรือนลูกจ้าง และครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร มีรายได้ประมาณเดือนละ 12,166 บาท และ 9,038 บาท ตามลำดับ สำหรับครัวเรือนผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุดเพียงเดือนละ 8,361 บาท (ตาราง 4-2)

เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน พบว่า รายได้หลักส่วนใหญ่มาจากค่าจ้างและเงินเดือนเฉลี่ยประมาณเดือนละ 4,840 บาทหรือร้อยละ 38.4 ของรายได้ทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจส่วนตัวที่ไม่ใช่การเกษตรประมาณเดือนละ 3,217 บาทหรือร้อยละ 25.6 กำไรสุทธิจากการทำการเกษตรประมาณเดือนละ 1,161 บาทหรือร้อยละ 9.2 รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน (ไม่รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ) ประมาณเดือนละ 986 บาทหรือร้อยละ 7.8 ส่วนเงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ (รวมเงินสงเคราะห์ บำเหน็จ บำนาญ และเงินชดเชยจากการออกจากงาน) ประมาณเดือนละ 943 บาทหรือร้อยละ 7.5 นอกจากนี้ครัวเรือนยังมีรายได้จากทรัพย์สินและรายรับที่เป็นตัวเงินอื่นๆ อีกประมาณเดือนละ 190 บาทและ 147 บาทหรือร้อยละ 1.5 และ 1.2 ตามลำดับ สำหรับค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของประมาณเดือนละ 1,102 บาทหรือร้อยละ 8.8 ของรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน

ในการจำแนกสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน ได้จัดตามอาชีพและสถานภาพการทำงานที่ทำรายได้ส่วนใหญ่ให้แก่ครัวเรือน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีรายได้ส่วนใหญ่มาจากกำไรในการประกอบการเกษตรถูกจัดเป็นครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร ครัวเรือนที่มีรายได้ส่วนใหญ่มาจากกำไรในการประกอบธุรกิจถูกจัดเป็นครัวเรือนผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร ส่วนครัวเรือนที่มีรายได้ส่วนใหญ่มาจากค่าจ้าง และเงินเดือนถูกจัดเป็นครัวเรือนลูกจ้าง สำหรับครัวเรือนผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ มีรายได้หลักส่วนใหญ่มาจากเงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือหรือรายได้จากทรัพย์สิน อย่างไรก็ตาม ครัวเรือนทุกสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน นอกจากจะมีรายได้ส่วนใหญ่จากอาชีพหลักแล้วยังมีรายได้จากแหล่งอื่น ๆ อีกด้วย เช่น ครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร นอกจากจะมีรายได้หลักจากกำไรสุทธิจากการประกอบการเกษตรร้อยละ 61.3 ของรายได้ทั้งสิ้น แล้วยังมีรายได้จากค่าจ้างและเงินเดือน ร้อยละ 17.2 รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลผลิตเกษตรที่ครัวเรือนผลิตได้ และนำมาบริโภคในครัวเรือนอีกร้อยละ 9.7 ค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ ร้อยละ 6.3 ที่เหลืออีก

ร้อยละ 5.5 เป็นรายได้จากกำไรสุทธิจากการทำธุรกิจส่วนตัวที่ไม่ใช่การเกษตร เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ รายได้จากทรัพย์สิน และรายรับที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ เป็นต้น

ตาราง 4-2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ และสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2547

แหล่งที่มาของรายได้	ครัวเรือน ทั้งสิ้น		ผู้ถือครอง ทำการเกษตร		ผู้ดำเนินธุรกิจ ของตนเองที่ ไม่ใช่การเกษตร				ผู้ไม่ได้ ปฏิบัติงาน เชิงเศรษฐกิจ	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
	รายได้ทั้งสิ้นต่อเดือน ^{1/}	12,586	100	9,038	100	20,063	100	12,166	100	8,361
ค่าจ้างและเงินเดือน	4,840	38.4	1,558	17.2	1,892	9.4	8,806	72.4	732	8.8
กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจ										
ส่วนตัวที่ไม่ใช่การเกษตร	3,217	25.6	237	2.6	14,563	72.6	458	3.8	267	3.2
กำไรสุทธิจากการทำการเกษตร	1,161	9.2	5,545	61.3	326	1.6	184	1.5	109	1.3
เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ ^{2/}	943	7.5	225	2.5	351	1.8	411	3.4	4,050	48.4
รายได้จากทรัพย์สิน	190	1.5	16	0.2	182	0.9	160	1.3	486	5.8
รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน ^{3/}	986	7.8	875	9.7	1,007	5	905	7.4	1,320	15.8
รายรับที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ	147	1.2	15	0.2	109	0.5	174	1.4	267	3.2
ค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่										
ครัวเรือนเป็นเจ้าของ	1,102	8.8	566	6.3	1,633	8.2	1,068	8.8	1,131	13.5

ที่มา : รายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2547. สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่
หมายเหตุ 1/ เป็นรายได้ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา แล้วนำมาเฉลี่ยต่อเดือน

2/ รวมเงินสงเคราะห์ บำเหน็จ บำนาญ และเงินชดเชยจากการออกจากงาน

3/ ไม่รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ

4.1.3 เปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนและหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายได้และรายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าครัวเรือนทั้งสิ้นมีรายได้ประจำเฉลี่ยต่อครัวเรือน มีค่าเท่ากับ 12,438.81 บาท โดยที่มีค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อครัวเรือน 10,035.28 บาท และมีหนี้สินทั้งสิ้น 91,892.28 บาท เมื่อพิจารณาครัวเรือนค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อครัวเรือน พบว่า กลุ่มของลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการ นักบริหารและเสมียนพนักงาน มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเท่ากับ 16,435.11 บาท รองลงมาคือ กลุ่มผู้ดำเนินธุรกิจไม่ใช้การเกษตร 13,820.44 บาท ซึ่งเห็นได้ว่า กลุ่มผู้ดำเนินธุรกิจที่ไม่ใช้การเกษตรนี้ มีรายได้ประจำเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงสุดแต่มีค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่ำกว่ากลุ่มลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพฯ และในขณะเดียวกันกลุ่มลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต คนงานเกษตร และคนงานทั่วไป เป็นกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่ำสุดเพียง 5,475.04 บาท ซึ่งสอดคล้องกับรายได้ประจำเฉลี่ยที่กลุ่มลูกจ้างนี้ได้รับซึ่งมีจำนวนเพียง 6,050.31 บาท

เมื่อพิจารณาหนี้สินทั้งสิ้น พบว่ากลุ่มของผู้ดำเนินธุรกิจที่ไม่ใช้การเกษตร เป็นกลุ่มที่มีหนี้สินทั้งสิ้นสูงสุด 157,664.77 บาท รองลงมาเป็นกลุ่มลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพฯ มีหนี้สินทั้งสิ้น 155,675.17 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับรายได้ประจำเฉลี่ยต่อครัวเรือน ซึ่งเป็นเหตุผลมาจากเมื่อมีรายได้ประจำสูง ส่งผลให้มีความสามารถที่จะกู้เงินได้จำนวนมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ประจำต่ำกว่า (ตาราง 4-3)

ตาราง 4-3 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนและจำนวนหนี้เฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน

สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ของครัวเรือน	อัตราร้อยละ		รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน		อัตราร้อยละ		จำนวน หนี้เฉลี่ย ต่อครัวเรือน
	ขนาดของ ครัวเรือน	ครัวเรือน ต่อครัวเรือน	ต่อคน	ต่อคน	ต่อครัวเรือน	ต่อคน	ของค่าใช้จ่าย ต่อรายได้		
ครัวเรือนทั้งสิ้น	3.1	12,586	4,060	3,587	11,121	88.4	91,892		
ผู้ถือครองท่าการเกษตร	3.6	9,038	2,504	1,873	6,760	74.8	71,613		
ผู้ไม่เป็นธุรกิจของตนเอง	3.4	20,063	5,849	4,443	15,240	76.0	157,665		
ที่ไม่ใช่การเกษตร	3.1	12,166	3,950	3,871	11,921	98.0	89,429		
ถูกจ้าง									
- ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการ และเสมียนพนักงาน	3.0	18,915	6,326	6,219	18,594	98.3	155,675		
- ผู้ปฏิบัติงานในกระบวน การผลิต คนงานเกษตร และคนงานทั่วไป	3.2	6,220	1,962	1,906	6,042	97.1	31,070		
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิง เศรษฐกิจ	2.1	8,361	3,925	3,995	8,509	101.8	38,791		

ที่มา : รายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2547. สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่

จากตาราง 4-4 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ในปี 2547 กับปี 2545 พบว่า ในช่วงระยะเวลา 2 ปี ครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 31.4 หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 15.7 ต่อปี ในขณะที่ครัวเรือนมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน คือ ประมาณร้อยละ 31.4 หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 15.7 ต่อปี หากพิจารณาตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน จะเห็นว่าครัวเรือนทุกกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้น ครัวเรือนที่มีรายได้เพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ครัวเรือนผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 58.9 ในขณะที่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.5 สำหรับครัวเรือนที่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ครัวเรือนผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการ และเสมียนพนักงาน มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 43.1 ในขณะที่มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.8

ตาราง 4-4 เปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน ปี 2545 และ 2547

สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ของครัวเรือน	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของครัวเรือน (บาท)			ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ของครัวเรือน (บาท)		
	ปี 2545	ปี 2547	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ	ปี 2545	ปี 2547	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ
ครัวเรือนทั้งสิ้น	9,582	12,586	31.4	8,465	11,121	31.4
ผู้ถือครองท่าการเกษตร	6,581	9,038	37.3	4,958	6,760	36.3
ผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร	12,628	20,063	58.9	11,081	15,240	37.5
ลูกจ้าง	10,042	12,166	21.2	8,630	11,921	38.1
- ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการและ เสมียนพนักงาน	14,798	18,915	27.8	12,997	18,594	43.1
- ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต คนงานเกษตรและคนงานทั่วไป	6,010	6,220	3.5	4,926	6,042	22.7
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ	6,993	8,361	19.6	7,850	8,509	8.4

ที่มา : รายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2547. สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่

จากตารางที่ 4-5 เมื่อจำแนกครัวเรือนตามชั้นของรายได้ประจำและค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ 18.6 ของครัวเรือนทั้งสิ้นมีรายได้ประจำต่อเดือนอยู่ระหว่าง 2,000 - 3,999 บาท รองลงมาร้อยละ 18.0 มีรายได้ประจำต่อเดือนอยู่ระหว่าง 4,000 - 5,999 บาท และร้อยละ 12.2 มีรายได้ดังกล่าวอยู่ระหว่าง 10,000 - 14,999 บาท ส่วนครัวเรือนที่มีรายได้ประจำต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท มีประมาณร้อยละ 5.9 ขณะที่ครัวเรือนที่มีรายได้ประจำต่อเดือนตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป มีประมาณร้อยละ 24.4 ของครัวเรือนทั้งสิ้น หากจำแนกตามค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน พบว่า ร้อยละ 22.3 ของครัวเรือนทั้งสิ้น มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคประมาณเดือนละ 2,000 - 3,999 บาท รองลงมาร้อยละ 19.2 มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคประมาณเดือนละ 4,000 - 5,999 บาทและร้อยละ 13.7 มีค่าใช้จ่ายดังกล่าวประมาณเดือนละ 10,000 - 14,999 บาท ส่วนครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำกว่า 2,000 บาท มีประมาณร้อยละ 6.3 ขณะที่ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่อเดือนตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป มีประมาณร้อยละ 16.4 ของครัวเรือนทั้งสิ้น

ตาราง 4-5 อัตราร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามชั้นของรายได้ประจำ และค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน

รายได้ประจำและ ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ต่อเดือนของครัวเรือน	ครัวเรือนที่มีรายได้ประจำ ต่อเดือนของครัวเรือน	ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่าย เพื่อการอุปโภคบริโภค ต่อเดือนของครัวเรือน
ต่ำกว่า 2,000 บาท	5.9	6.3
2,000 - 3,999 บาท	18.6	22.3
4,000 - 5,999 บาท	18.0	19.2
6,000 - 7,999 บาท	11.5	11.9
8,000 - 9,999 บาท	9.4	10.2
10,000 - 14,999 บาท	12.2	13.7
15,000 - 19,999 บาท	8.2	5.7
20,000 - 29,999 บาท	8.2	4.9
30,000 บาทขึ้นไป	8.0	5.8
รวม	100.0	100.0

ที่มา : รายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2547. สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่

4.2 ข้อมูลทั่วไปของครัวเรือนตัวอย่าง

จากตารางที่ 4-6 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของครัวเรือนตัวอย่าง เปรียบเทียบระหว่างเขตเมืองกับเขตชนบท พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเขตเมือง มีค่าเฉลี่ย 3.57 คน โดยค่าสูงสุดของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคือ 7 คน และค่าต่ำสุดของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคือ 1 คน โดยที่จำนวนผู้มีรายได้เฉลี่ย 2.04 คนและจำนวนผู้พึ่งพิงเฉลี่ย 1.53 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเขตชนบท มีค่าเฉลี่ย 3.40 คน โดยค่าสูงของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคือ 7 คน และค่าต่ำสุดของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคือ 1 คน เช่นเดียวกันกับเขตเมือง โดยที่จำนวนผู้มีรายได้เฉลี่ย 1.99 คน และมีจำนวนผู้พึ่งพิงเฉลี่ย 1.41 คน เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนสมาชิกในเขตชนบทมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเขตเมืองเล็กน้อย ซึ่งจากการสอบถามพบว่า ภัยแรงงานในเขตชนบทส่วนใหญ่ได้โยกย้ายครอบครัวเข้ามาทำงานในเมืองกันมากขึ้น ทำให้ขนาดครอบครัวในเขตชนบทเล็กลง

เมื่อพิจารณาถึงรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนตัวอย่างพบว่า รายได้เฉลี่ยของเขตเมือง เท่ากับ 531,515 บาทต่อปี ขณะที่รายได้เฉลี่ยของเขตชนบทต่ำกว่า โดยมีค่าเท่ากับ 375,931 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยในเขตเมืองเท่ากับ 282,525 บาทต่อปี ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท เท่ากับ 208,612 บาทต่อปี ทรัพย์สินเฉลี่ยในเขตเมือง มีค่าเท่ากับ 2,503,405 บาท ขณะที่ทรัพย์สินเฉลี่ยในเขตชนบท มีค่า 2,164,712 บาท

สำหรับหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือนจะเห็นว่า หนี้สินของครัวเรือนในเขตเมืองและหนี้สินของครัวเรือนในเขตชนบท ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยที่หนี้สินทั้งสิ้นเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเมือง มีค่าเท่ากับ 350,068 บาท ขณะที่หนี้สินทั้งสิ้นเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตชนบท มีค่าเท่ากับ 313,130 บาท

จากข้อมูลทั่วไปของครัวเรือนตัวอย่างจะเห็นว่าครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมืองนั้นมีค่าเฉลี่ยของรายได้ของครัวเรือน ทรัพย์สินของครัวเรือน หนี้สินของครัวเรือน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครัวเรือนตัวอย่างในเขตชนบท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในเขตเมืองนั้นมีความเจริญกว่าในเขตชนบท จึงทำให้ครัวเรือนในเขตเมืองมีความสามารถในการหารายได้ การกู้เงิน รวมถึงการบริโภคที่สูงกว่าครัวเรือนในชนบท

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ ทรัพย์สินของครัวเรือน หนี้สินของครัวเรือน และการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือน ระหว่างเขตเมืองและเขตชนบท

ลักษณะของครัวเรือน	เขตเมือง			เขตชนบท		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน(คน)	3.57	7	1	3.40	7	1
• จำนวนผู้มีรายได้(คน)	2.04	6	1	1.99	6	1
• จำนวนผู้พึ่งพิง (คน)	1.53	5	0	1.41	5	0
2. รายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)	531,515	1,863,600	73,200	375,931	1,780,000	60,000
3. ทรัพย์สินทั้งสิ้นเฉลี่ย (บาท)	2,503,405	18,456,000	76,700	2,164,712	9,140,000	59,700
4. หนี้สินทั้งสิ้นเฉลี่ย (บาท)	350,068	3,800,000	0	313,130	2,500,000	0
5. การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)	282,525	855,000	54,000	208,612	690,960	49,200

ที่มา : จากการศึกษา

จากตาราง 4-7 แสดงลักษณะของครัวเรือนในเขตเมืองและเขตชนบทของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าในเขตเมืองอายุหัวหน้าครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี มีจำนวน 95 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมาอายุของหัวหน้าครัวเรือนระหว่าง 31-45 ปี มีจำนวน 80 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ในเขตชนบท พบว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี โดยมีจำนวน 118 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาคือช่วงอายุของหัวหน้าครัวเรือนระหว่าง 46-60 ปี มีจำนวน 70 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 35 เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีหัวหน้าครัวเรือนที่มีช่วงอายุระหว่าง 0-20 ปี ซึ่งในช่วงอายุนี้อาจจะอยู่ในวัยพึ่งพิงมากกว่า

เพศของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองพบว่า ส่วนใหญ่หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชาย จำนวน 150 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 75 ขณะที่หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 50 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ซึ่งสอดคล้องกันกับเพศของหัวหน้าครัวเรือนเขตชนบท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชายเช่นเดียวกัน มีจำนวน 159 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 79.5 และเพศของหัวหน้าครัวเรือนเขตชนบทที่เป็นเพศหญิง มีจำนวนเพียง 41 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.5 จะเห็นได้ว่าหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งยกย่องผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัว แต่ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาจากครัวเรือนตัวอย่าง หัวหน้าครัวเรือนทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทที่เป็นเพศหญิงก็มีจำนวนอยู่ไม่น้อย ซึ่งเป็นเหตุผลมาจากการปรับเปลี่ยนบทบาทในสังคมไทย ซึ่งยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้หญิงมากขึ้น

หัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 70 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 38 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 19 ขณะที่หัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทส่วนใหญ่ จบการศึกษาต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีจำนวน 58 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 29 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี 54 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27 จะเห็นได้ว่าหัวหน้าครัวเรือนในเขตเมืองเฉลี่ยจะได้รับการศึกษาที่สูงกว่าหัวหน้าครัวเรือนในเขตชนบท ซึ่งเนื่องมาจากโอกาสในการศึกษาที่มากกว่า

อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองส่วนใหญ่คือข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 65 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมาเป็น อาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 43 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ส่วนอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนเขตชนบทส่วนใหญ่ คือ อาชีพเกษตรกร จำนวน 67 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมา คือ ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 52 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 26

ตารางที่ 4-7 จำนวน ร้อยละ ของครัวเรือนตัวอย่าง ตามลักษณะทั่วไปของครัวเรือน
ระหว่างเขตเมืองกับเขตชนบท

ลักษณะของครัวเรือน	เขตเมือง		เขตชนบท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ	200	100	200	100
• 20-30 ปี	22	11.0	9	4.5
• 31-45 ปี	80	40.0	118	59
• 46-60 ปี	95	47.5	70	35
• 61 ปี ขึ้นไป	3	1.5	3	1.5
2. เพศของหัวหน้าครัวเรือน	200	100	200	100
• ชาย	150	75.0	159	79.5
• หญิง	50	25.0	41	20.5
3. ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน	200	100	200	100
• ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 1	29	14.5	58	29.0
• มัธยมศึกษาตอนต้น	21	10.5	24	12.0
• มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	38	19.0	34	17.0
• ปวส.หรือ อนุปริญญา	20	10.0	20	10.0
• ปริญญาตรี	70	35.0	54	27.0
• สูงกว่าปริญญาตรี	22	11.0	10	5.0
4. อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน	200	100	200	100
• ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ	65	32.5	38	19.0
• ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว	43	21.5	52	26.0
• พนักงานบริษัทเอกชน	26	13.0	29	14.5
• รับจ้าง/แรงงาน	27	13.5	9	4.5
• เกษตรกร	23	11.5	67	33.5
• ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ	16	8.0	5	2.5

ที่มา : จากการศึกษา

4.3 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนตัวอย่าง จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

จากการเก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายในการบริโภคจากครัวเรือนตัวอย่างซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง โดยเก็บตัวอย่างจากครัวเรือนในอำเภอเมือง และ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท โดยสุ่มตัวอย่างจากครัวเรือนในอำเภอจอมทอง สามารถจำแนกได้ดังนี้

4.3.1 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง

การอธิบายค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง เพื่อให้ทราบถึง ข้อมูลของค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อปีจากครัวเรือนตัวอย่างในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้ดังนี้

ก. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในเขตเมือง จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-8 พบว่าอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนในเขตเมือง ส่วนใหญ่ คือกลุ่มข้าราชการ/ลูกจ้าง ราชการ/รัฐวิสาหกิจมีจำนวน 65 ครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย อยู่ที่ 356,976 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภค 360,000 บาทต่อปีขึ้นไป จำนวน 28 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 43.10 รองลงมา มีการบริโภคระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 15 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 23.10 จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้าง ราชการ/รัฐวิสาหกิจนี้ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีการบริโภคมาก อันเนื่องมาจากรายได้ซึ่งเป็นเงินเดือนประจำ เป็นรายได้คงที่ ซึ่งค่อนข้างสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับเงินจากการดำเนินกิจการที่ไม่แน่นอน ในภาวะเศรษฐกิจถดถอยและการเมืองไม่แน่นอน

รองลงมาเป็นกลุ่มอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัวส่วนใหญ่ จำนวน 43 ครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 267,781 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ที่ ระดับ 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 14 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.60 รองลงมา มีการบริโภค อยู่ที่ระดับ 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวน 11 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 25.60 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยในเขตเมือง อยู่ที่ 282,525 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-8 ค่าใช้จ่ายในการบริการโรคของครัวเรือนในเขตเมือง จำนวนตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายในการบริการโรค (บาท/ปี)										ค่าเฉลี่ย	
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001- 420,000	420,001- 480,000	480,001- 540,000	540,001- 600,000	รวม	การบริการโรค (บาท/ปี)
ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	1	3	6	15	12	28	65	356,976			
	(0)	(1.5)	(4.6)	(9.2)	(23.1)	(18.5)	(43.1)	(100)				
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	3	4	11	14	2	9	43	267,781			
	(0)	(7)	(9.3)	(25.6)	(32.6)	(4.7)	(20.9)	(100)				
พนักงานบริษัทเอกชน	-	1	5	7	4	3	6	26	281,268			
	(0)	(3.8)	(19.2)	(26.9)	(15.4)	(11.5)	(23.1)	(100)				
รับจ้าง/แรงงาน	-	6	13	5	2	1	-	27	163,911			
	(0)	(22.2)	(48.1)	(18.5)	(7.4)	(3.7)	(0)	(100)				
เกษตรกร	1	8	5	2	2	1	4	23	194,045			
	(4.3)	(34.8)	(21.7)	(8.7)	(8.7)	(4.3)	(17.4)	(100)				
ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ	-	-	1	3	4	1	7	16	349,080			
	(0)	(0)	(6.3)	(18.8)	(25)	(6.3)	(43.8)	(100)				
รวม	1	19	31	34	41	20	54	200	282,525			
	(0.5)	(9.5)	(15.5)	(17)	(20.5)	(10)	(27)	(100)				

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ข. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมืองจำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-9 จะเห็นได้ว่าครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมือง ส่วนใหญ่มีรายได้ อยู่ระหว่าง 300,001-500,000 บาทต่อปี จำนวน 60 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 241,456 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 46.70 รองลงมาเป็นการบริโภค 180,001-240,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 21.70 จะเห็นได้ว่า ครัวเรือนที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 300,001-500,000 บาทต่อปี นี้ ไม่มีครัวเรือนใดที่มีบริโภคน้อยกว่า 60,000 บาทต่อปีเลย อันเนื่องมาจากกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลาง ซึ่งมีรายได้ปานกลาง ส่งผลให้มีการบริโภคปานกลางตามไปด้วย สำหรับกลุ่มครัวเรือนซึ่งมีรายได้ 700,001 บาทขึ้นไปต่อปี จำนวน 47 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 443,821 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ที่ 360,001 บาทขึ้นไปต่อปี คิดเป็นร้อยละ 76.60 ซึ่งเห็นได้ว่าในกลุ่มนี้ครัวเรือนมีรายได้อยู่ในระดับสูง และมีการบริโภคอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4-9 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือน ในเขตเมือง จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน(บาท/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าเฉลี่ยการบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001-120,000	120,001-180,000	180,001-240,000	240,001-300,000	300,001-360,000	360,001 ขึ้นไป		
น้อยกว่า 100,000	1 (16.7)	5 (83.3)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	6 (100)	79,960
100,001-300,000	- (0)	13 (27.7)	18 (38.3)	16 (34)	- (0)	- (0)	- (0)	47 (100)	154,091
300,001-500,000	- (0)	1 (1.7)	12 (20)	13 (21.7)	28 (46.7)	3 (5)	3 (5)	60 (100)	241,456
500,001-700,000	- (0)	- (0)	1 (2.5)	4 (10)	10 (25)	10 (25)	15 (37.5)	40 (100)	335,898
700,001 ขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	1 (2.1)	3 (6.4)	7 (14.9)	36 (76)	47 (100)	443,821
รวม	1 (0.5)	19 (9.5)	31 (15.5)	34 (17)	41 (20.5)	20 (10)	54 (27)	200 (100)	282,525

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ค. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามทรัพย์สินของ

ครัวเรือน

จากตารางที่ 4-10 พบว่าครัวเรือนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีทรัพย์สินอยู่ระหว่าง 1,000,001-3,000,000 บาทมีจำนวน 101 ครัวเรือนมีการบริโภคเฉลี่ย 279,684 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 28.7 รองลงมา มีการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001-240,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 18.8 สำหรับครัวเรือนที่มีทรัพย์สินมากคือมีทรัพย์สินมากกว่า 7,000,001 บาทขึ้นไปส่วนใหญ่มีการบริโภค มากกว่า 360,001 บาทต่อปี มีการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 544,620 บาทต่อปี จะเห็นว่าครัวเรือนที่มีทรัพย์สินมากการบริโภคเฉลี่ยก็จะสูงตามด้วย

ตารางที่ 4-10 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามมูลค่าทรัพย์สินของครัวเรือน

ทรัพย์สิน ของครัวเรือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าเฉลี่ย การบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
0-1,000,000	1 (1.9)	12 (22.6)	18 (34)	11 (20.8)	6 (11.3)	1 (1.9)	4 (7.5)	53 (100)	185,367
1,000,001-3,000,000	- (0)	6 (5.9)	13 (12.9)	19 (18.8)	29 (28.7)	12 (11.9)	22 (21.8)	101 (100)	279,684
3,000,001-5,000,000	- (0)	1 (3.2)	- (0)	3 (9.7)	6 (19.4)	2 (6.5)	19 (61.3)	31 (100)	367,626
5,000,001-7,000,000	- (0)	- (0)	- (0)	1 (20)	- (0)	3 (60)	1 (20)	5 (100)	317,952
7,000,001 ขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	2 (20)	8 (80)	10 (100)	544,620
รวม	1 (0.5)	19 (9.5)	31 (15.5)	34 (17)	41 (20.5)	20 (10)	54 (27)	200 (100)	282,525

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

จ. ค่าใช้จ่ายในการบริโภครถของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-11 พบว่าหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีหนี้สินทั้งสิ้นน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี จำนวน 93 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 269,454 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่มีหนี้สินทั้งสิ้นน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี นี้ส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ที่ 360,001 บาทต่อปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.6 รองลงมามีการบริโภคอยู่ที่ 240,001-300,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20.4

รองลงมามีหนี้สินทั้งสิ้นอยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 40 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 251,861 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่มีหนี้สินทั้งสิ้นอยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปี นี้ส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ที่ 240,001-300,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมามีการบริโภคอยู่ที่ 180,001-240,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 4-11 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน

หนี้สินทั้งสิ้น ของครัวเรือน (บาท/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าเฉลี่ย การบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
น้อยกว่า 100,000	1 (1.1)	13 (14)	16 (17.2)	17 (18.3)	19 (20.4)	6 (6.5)	21 (22.6)	93 (100)	269,454
100,001-300,000	- (0)	4 (10)	7 (17.5)	8 (20)	10 (25)	4 (10)	7 (17.5)	40 (100)	251,861
300,001-500,000	- (0)	2 (6.9)	6 (20.7)	2 (6.9)	5 (17.2)	2 (6.9)	12 (41.4)	29 (100)	294,372
500,001-700,000	- (0)	- (0)	- (0)	3 (27.3)	5 (45.5)	2 (18.2)	1 (9.1)	11 (100)	281,335
700,001-1,000,000	- (0)	- (0)	2 (14.3)	2 (14.3)	1 (7.1)	2 (14.3)	7 (50)	14 (100)	344,186
1,000,001 ขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	2 (15.4)	1 (7.7)	4 (30.8)	6 (46.2)	13 (100)	378,554
รวม	1 (0.5)	19 (9.5)	31 (15.5)	34 (17)	41 (20.5)	20 (10)	54 (27)	200 (100)	282,525

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

จ. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามอายุของหัวหน้า

ครัวเรือน

จากตารางที่ 4-12 พบว่าหัวหน้าครัวเรือนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 45-60 ปี จำนวน 95 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 299,051 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 45- 60 ปีนี้ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 360,001 บาทต่อปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมาคือค่าใช้จ่ายในการบริโภคระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปีคิดเป็นร้อยละ 17.9

รองลงมาคือครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 80 ครัวเรือนโดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 279,623 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 31-45 ปีนี้ ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 240,001-300,000 บาทต่อปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาคือค่าใช้จ่ายในการบริโภคระหว่าง 180,001-240,000 บาทต่อปีคิดเป็นร้อยละ 22.5

ตารางที่ 4-12 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้า ครัวเรือน(ปี)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าเฉลี่ย การบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
21-30 ปี	- (0)	6 (27.3)	8 (36.4)	5 (22.7)	- (0)	- (0)	3 (13.6)	22 (100)	218,037
31-45 ปี	1 (1.3)	4 (5)	10 (12.5)	18 (22.5)	24 (30)	7 (8.8)	16 (20)	80 (100)	279,623
45-60 ปี	- (0)	9 (9.5)	12 (12.6)	11 (11.6)	17 (17.9)	12 (12.6)	34 (35.8)	95 (100)	299,051
61 ปีขึ้นไป	- (0)	- (0)	1 0.333	- (0)	- (0)	1 (33.3)	1 (33.3)	3 (100)	309,480
รวม	1 (0.5)	19 (9.5)	31 (15.5)	34 (17)	41 (20.5)	20 (10)	54 (27)	200 (100)	282,525

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ฉ. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในเขตเมือง จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-13 พบว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 70 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 322,740 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ที่ 360,001 บาทขึ้นไป ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาคือ การบริโภคระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 19 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.1

การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตเมืองรองลงมาคือ หัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 38 ครัวเรือน โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ระหว่าง 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 11 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 28.9 รองลงมาคือการบริโภคระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปีจำนวน 9 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 23.7

เมื่อพิจารณาตามปริมาณการบริโภค กลุ่มระดับการศึกษาที่มีปริมาณการบริโภค 360,001 บาทขึ้นไปต่อปี มากที่สุดคือ กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 24 ครัวเรือน รองลงมาเป็นกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 15 ครัวเรือน ในขณะที่กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้น ไม่มีครัวเรือนใดเลยที่มีปริมาณการบริโภค 360,001 บาทขึ้นไป จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าระดับการศึกษาสูงน่าจะมีผลทำให้ปริมาณการบริโภคมากกว่าระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 4-13 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษาของ หัวหน้าครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าเฉลี่ย การบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
ต่ำกว่า ม.1	1 (3.4)	6 (20.7)	7 (24.1)	11 (37.9)	4 (13.8)	- (0)	- (0)	29 (100)	174,716
ม.1-ม.3	- (0)	5 (23.8)	5 (23.8)	1 (4.8)	2 (9.5)	4 (19)	4 (19)	21 (100)	238,717
ม.4-ม.6/ปวช.	- (0)	6 (15.8)	11 (28.9)	3 (7.9)	9 (23.7)	4 (10.5)	5 (13.2)	38 (100)	231,531
อนุปริญญา/ปวส.	- (0)	1 (5)	3 (15)	4 (20)	5 (25)	1 (5)	6 (30)	20 (100)	278,418
ปริญญาตรี	- (0)	1 (1.4)	5 (7.1)	14 (20)	19 (27.1)	7 (10)	24 (34.3)	70 (100)	322,740
สูงกว่าปริญญาตรี	- (0)	- (0)	- (0)	1 (4.5)	2 (9.1)	4 (18.2)	15 (68.2)	22 (100)	430,309
รวม	1 (0.5)	19 (9.5)	31 (15.5)	34 (17)	41 (20.5)	20 (10)	54 (27)	200 (100)	282,525

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ข. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน

จากตารางที่ 4-14 พบว่า ครัวเรือนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 1 คนและ 2 คน สูงที่สุดเท่ากัน คือ 73 ครัวเรือน โดยครัวเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 1 คน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 285,986 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 360,001 บาทต่อปีขึ้นไป จำนวน 21 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 28.8 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวน 17 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 23.3

ส่วนครัวเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 2 คนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 281,359 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 360,001 บาทขึ้นไป จำนวน 20 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.4 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 19 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 26.0

ตารางที่ 4-14 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน

จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน(คน)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าเฉลี่ยการบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001-120,000	120,001-180,000	180,001-240,000	240,001-300,000	300,001-360,000	360,001 ขึ้นไป		
ไม่มี	1 (3.7)	3 (11.1)	11 (40.7)	6 (22.2)	3 (11.1)	1 (3.7)	2 (7.4)	27 (100)	195,251
1 คน	- (0)	8 (11)	6 (8.2)	17 (23.3)	15 (20.5)	6 (8.2)	21 (28.8)	73 (100)	285,986
2 คน	- (0)	5 (6.8)	12 (16.4)	9 (12.3)	19 (26)	8 (11)	20 (27.4)	73 (100)	281,359
3 คน	- (0)	2 (8.7)	2 (8.7)	2 (8.7)	4 (17.4)	4 (17.4)	9 (39.1)	23 (100)	370,742
4 คน	- (0)	1 (33.3)	- (0)	- (0)	- (0)	1 (33.3)	1 (33.3)	3 (100)	263,880
5 คน	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	1 (1)	1 (100)	498,240
รวม	1 (0.5)	19 (9.5)	31 (15.5)	34 (17)	41 (20.5)	20 (10)	54 (27)	200 (100)	282,525

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

4.3.2 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนเขตชนบท

การอธิบายค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลของค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อปีจากครัวเรือนตัวอย่างในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้ดังนี้

ก. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-15 พบว่า อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อปีในทุกกลุ่มอาชีพเท่ากับ 208,612 บาทต่อปี ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร จำนวน 67 ครัวเรือน โดยมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยเท่ากับ 154,071 บาทต่อปี โดยที่ครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอยู่ที่ระหว่าง 60,001-120,000 บาทต่อปี จำนวน 25 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมา มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอยู่ที่ระหว่าง 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 21 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 31.3 จะสังเกตได้ว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อปีต่ำคือ อยู่ระหว่าง 60,001 – 180,000 บาทต่อปี

อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท รองลงมา ประกอบอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 52 ครัวเรือน โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคในแต่ละระดับการบริโภคเท่า ๆ กัน คือ ณ ระดับการบริโภค 120,001-180,000 บาทต่อปี 180,001-240,000 บาทต่อปี และ 360,001 บาทขึ้นไป ต่อปี เท่ากันอย่างละ 11 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 21.2 มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 261,306 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-15 ค่าใช้จ่ายในการบริการโลกของครัวเรือนในเขตชนบท จำนวนตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายในการบริการโลก (บาท/ปี)										ค่าเฉลี่ย การบริการโลก (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001- 420,000	420,001- 480,000	480,001- 540,000	540,001- 600,000	
ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	3	7	9	7	10	2	38	243,992		
	(0)	(7.9)	(18.4)	(23.7)	(18.4)	(26.3)	(5.3)	(100)			
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	6	11	11	8	5	11	52	261,306		
	(0)	(11.5)	(21.2)	(21.2)	(15.4)	(9.6)	(21.2)	(100)			
พนักงานบริษัทเอกชน	-	4	3	14	4	2	2	29	220,620		
	(0)	(13.8)	(10.3)	(48.3)	(13.8)	(6.9)	(6.9)	(100)			
รับจ้างแรงงาน	1	3	4	1	-	-	-	9	117,900		
	(11.1)	(33.3)	(44.4)	(11.1)	(0)	(0)	(0)	(100)			
เกษตรกร	3	25	21	7	5	4	2	67	154,071		
	(4.5)	(37.3)	(31.3)	(10.4)	(7.5)	(6)	(3)	(100)			
ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ	-	-	2	-	3	-	-	5	216,204		
	(0)	(0)	(40)	(0)	(60)	(0)	(0)	(100)			
รวม	4	41	48	42	27	21	17	200	208,612		
	(2)	(20.5)	(24)	(21)	(13.5)	(10.5)	(8.5)	(100)			

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ข. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-16 จะเห็นได้ว่าครัวเรือนตัวอย่างในเขตชนบท ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 84 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 139,088 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ระหว่าง 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 37 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมามีการบริโภคอยู่ระหว่าง 60,001-120,000 บาทต่อปี จำนวน 30 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 35.7 จะเห็นได้ว่าครัวเรือนที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปี นี้ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ระหว่าง 60,001- 180,000 บาทต่อปี สำหรับกลุ่มครัวเรือนซึ่งมีรายได้ 300,001-500,000 บาทต่อปี จำนวน 52 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001-300,000 บาทต่อปี โดยแบ่งเป็นการบริโภคระหว่าง 180,001- 240,000 บาทต่อปี จำนวน 19 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 36.5 และการบริโภคระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 16 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 30.8 โดยกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปี นี้ มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 230,540 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-16 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน(บาท/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)								ค่าเฉลี่ยการบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001-120,000	120,001-180,000	180,001-240,000	240,001-300,000	300,001-360,000	360,001 ขึ้นไป	รวม	
น้อยกว่า 100,000	3 (21.4)	11 (78.6)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	14 (100)	75,891
100,001-300,000	1 (1.2)	30 (35.7)	37 (44)	14 (16.7)	2 (2.4)	- (0)	- (0)	84 (100)	139,088
300,001-500,000	- (0)	- (0)	11 (21.2)	19 (36.5)	16 (30.8)	4 (7.7)	2 (3.8)	52 (100)	230,540
500,001-700,000	- (0)	- (0)	- (0)	9 (32.1)	5 (17.9)	10 (35.7)	4 (14.3)	28 (100)	289,245
700,001 ขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	4 (18.2)	7 (31.8)	11 (50)	22 (100)	404,075
รวม	4 (2)	41 (20.5)	48 (24)	42 (21)	27 (13.5)	21 (10.5)	17 (8.5)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ค. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามทรัพย์สินของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-17 พบว่าครัวเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีทรัพย์สินอยู่ระหว่าง 1,000,001-3,000,000 บาทมีจำนวน 110ครัวเรือนมีการบริโภคเฉลี่ย 207,959 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ระหว่าง 120,001 - 240,000บาทต่อปี โดยแบ่งเป็นครัวเรือนที่บริโภคอยู่ระหว่าง 120,001- 180,000 บาทต่อปี จำนวน 29 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 26.4 และการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวนเท่ากันคือ 29 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 26.4

ส่วนครัวเรือนในเขตชนบทที่มีทรัพย์สินของครัวเรือนอยู่ระหว่าง 0-1,000,000 บาทส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ระหว่าง 60,001-180,000 บาทต่อปี โดยแบ่งเป็น การบริโภคอยู่ระหว่าง 60,001 – 120,000 บาทต่อปี จำนวน20 ครัวเรือนและการบริโภคอยู่ระหว่าง 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 14 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 46.5 และร้อยละ32.6 ตามลำดับ โดยที่ครัวเรือนกลุ่มนี้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 129,592 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-17 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามทรัพย์สินของครัวเรือน

ทรัพย์สิน ของครัวเรือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)								ค่าเฉลี่ย การบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป	รวม	
0-1,000,000	4 (9.3)	20 (46.5)	14 (32.6)	4 (9.3)	- (0)	- (0)	1 (2.3)	43 (100)	129,592
1,000,001-3,000,000	- (0)	18 (16.4)	29 (26.4)	29 (26.4)	20 (18.2)	8 (7.3)	6 (5.5)	110 (100)	207,959
3,000,001-5,000,000	- (0)	3 (8.3)	5 (13.9)	6 (16.7)	7 (19.4)	10 (27.8)	5 (13.9)	36 (100)	267,857
5,000,001-7,000,000	- (0)	- (0)	- (0)	3 (33.3)	- (0)	2 (22.2)	4 (44.4)	9 (100)	315,020
7,000,001 ขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	1 (50)	1 (50)	2 (100)	398,220
รวม	4 (2)	41 (20.5)	48 (24)	42 (21)	27 (13.5)	21 (10.5)	17 (8.5)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ง. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามหนี้สินทั้งสิ้น

ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-18 พบว่าหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีหนี้สินทั้งสิ้นน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี จำนวน 66 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 183,180 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่มีหนี้สินทั้งสิ้นน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี นี้ส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ที่ 60,001-120,000 บาทต่อปี จำนวน 26 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมา มีการบริโภคอยู่ที่ 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวน 12 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 18.2

ส่วนรองลงมาคือครัวเรือนที่มีหนี้สินทั้งสิ้นอยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 64 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 206,348 บาทต่อปี โดยครัวเรือนส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ที่ 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 18 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 28.1 รองลงมา มีการบริโภคอยู่ที่ 180,001 -240,000 บาทต่อปี จำนวน 15 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 23.4

ตารางที่ 4-18 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน

หนี้สินทั้งสิ้น ของครัวเรือน (บาท/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าเฉลี่ย การบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
น้อยกว่า 100,000	2 (3)	26 (39.4)	8 (12.1)	12 (18.2)	7 (10.6)	8 (12.1)	3 (4.5)	66 (100)	183,180
100,001-300,000	2 (3.1)	7 (10.9)	18 (28.1)	15 (23.4)	14 (21.9)	4 (6.3)	4 (6.3)	64 (100)	206,348
300,001-500,000	- (0)	7 (18.9)	9 (24.3)	9 (24.3)	3 (8.1)	7 (18.9)	2 (5.4)	37 (100)	212,551
500,001-700,000	- (0)	1 (7.7)	7 (53.8)	3 (23.1)	2 (15.4)	- (0)	- (0)	13 (100)	180,494
700,001-1,000,000	- (0)	- (0)	6 (50)	3 (25)	1 (8.3)	1 (8.3)	1 (8.3)	12 (100)	202,720
1,000,001 ขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	1 (12.5)	7 (87.5)	8 (100)	472,860
รวม	4 (2)	41 (20.5)	48 (24)	42 (21)	27 (13.5)	21 (10.5)	17 (8.5)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

จ. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามอายุของหัวหน้า

ครัวเรือน

จากตารางที่ 4-19 พบว่าหัวหน้าครัวเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 118 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 176,095 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 31-45 ปีนี้ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 36 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมาคือค่าใช้จ่ายในการบริโภคระหว่าง 60,001-120,000 บาทต่อปี จำนวน 30 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 25.4

รองลงมาคือครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 45-60 ปี จำนวน 70 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 264,757 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 45-60 ปีนี้ ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 300,001 -360,000 บาทต่อปี จำนวน 15 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 21.4 รองลงมาคือค่าใช้จ่ายในการบริโภคระหว่าง 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวน 14 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.0

ตารางที่ 4-19 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้า ครัวเรือน(ปี)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							ค่าเฉลี่ย การบริโภค (บาท/ปี)	
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		รวม
21-30 ปี	1 (11.1)	6 (66.7)	1 (11.1)	1 (11.1)	- (0)	- (0)	- (0)	9 (100)	99,467
31-45 ปี	1 (0.8)	30 (25.4)	36 (30.5)	27 (22.9)	16 (13.6)	5 (4.2)	3 (2.5)	118 (100)	176,095
45-60 ปี	2 (2.9)	5 (7.1)	11 (15.7)	14 (20)	11 (15.7)	15 (21.4)	12 (17.1)	70 (100)	264,757
61 ปีขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	1 (33.3)	2 (66.7)	3 (100)	505,000
รวม	4 (2)	41 (20.5)	48 (24)	42 (21)	27 (13.5)	21 (10.5)	17 (8.5)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ฉ. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในเขตชนบทจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-20 พบว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 58 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 115,746 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ที่ 60,001-180,000 บาท ต่อปี โดยแบ่งเป็นครัวเรือนที่มีการบริโภค 60,001- 120,000 บาทต่อปี จำนวน 30 ครัวเรือนและครัวเรือนที่มีการบริโภค 120,001- 180,000 บาทต่อปี จำนวน 19 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 51.7 และร้อยละ 32.8 ตามลำดับ

การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตชนบทรองลงมาคือ หัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 54 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 264,103 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001 -240,000 บาทต่อปี จำนวน 16 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 29.6 รองลงมาคือการบริโภคอยู่ระหว่าง 240,001 -300,000 บาทต่อปี จำนวน 12 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตชนบทแล้วจะสังเกตเห็นได้ว่ามีหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีใกล้เคียงกับหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาดำรงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แสดงให้เห็นว่าครัวเรือนในเขตชนบทเริ่มให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้น เมื่อพิจารณาตามปริมาณการบริโภค กลุ่มระดับการศึกษาที่มีปริมาณการบริโภค 360,001 บาทขึ้นไปต่อปี มากที่สุดคือ กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 7 ครัวเรือน ในขณะที่กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาดำรงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้นไม่มีครัวเรือนใดเลยที่มีปริมาณการบริโภค 360,001 บาทขึ้นไป จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าระดับการศึกษาสูงน่าจะมีผลทำให้ปริมาณการบริโภคมากกว่าระดับการศึกษาดำรง

ตารางที่ 4-20 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้า ครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)								ค่าเฉลี่ย การบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป	รวม	
ต่ำกว่า ม.1	4 (6.9)	30 (51.7)	19 (32.8)	3 (5.2)	2 (3.4)	- (0)	- (0)	58 (100)	115,746
ม.1-ม.3	- (0)	3 (12.5)	6 (25)	3 (12.5)	3 (12.5)	5 (20.8)	4 (16.7)	24 (100)	262,263
ม.4-ม.6/ปวช.	- (0)	2 (5.9)	10 (29.4)	11 (32.4)	6 (17.6)	2 (5.9)	3 (8.8)	34 (100)	220,094
อนุปริญญา/ปวส.	- (0)	3 (15)	5 (25)	7 (35)	1 (5)	3 (15)	1 (5)	20 (100)	212,736
ปริญญาตรี	- (0)	3 (5.6)	6 (11.1)	16 (29.6)	12 (22.2)	10 (18.5)	7 (13)	54 (100)	264,103
สูงกว่าปริญญาตรี	- (0)	- (0)	2 (20)	2 (20)	3 (30)	1 (10)	2 (20)	10 (100)	271,536
รวม	4 (2)	41 (20.5)	48 (24)	42 (21)	27 (13.5)	21 (10.5)	17 (8.5)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ข. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน

จากตารางที่ 4-21 พบว่า ครัวเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 1 คนจำนวน 69 ครัวเรือน โดยครัวเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 1 คน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 188,335 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 180,001 -240,000 บาทต่อปี จำนวน 19 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 60,001-120,000 บาทต่อปี จำนวน 16 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 23.2

รองลงมาคือ ครัวเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 2 คน จำนวน 63 ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 227,277 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอยู่ระหว่าง 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 14 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22.2 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 60,001-120,000 บาทต่อปี และ 300,001 – 360,000 บาทต่อปี เท่ากันจำนวนอย่างละ 13 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.6

ตารางที่ 4-21 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน

จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน(คน)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าเฉลี่ยการบริโภค (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001-120,000	120,001-180,000	180,001-240,000	240,001-300,000	300,001-360,000	360,001 ขึ้นไป		
ไม่มี	1 (2.4)	9 (21.4)	15 (35.7)	10 (23.8)	3 (7.1)	1 (2.4)	3 (7.1)	42 (100)	182,283
1 คน	1 (1.4)	16 (23.2)	15 (21.7)	19 (27.5)	12 (17.4)	4 (5.8)	2 (2.9)	69 (100)	188,335
2 คน	- (0)	13 (20.6)	14 (22.2)	7 (11.1)	11 (17.5)	13 (20.6)	5 (7.9)	63 (100)	227,277
3 คน	2 (11.1)	2 (11.1)	4 (22.2)	3 (16.7)	- (0)	1 (5.6)	6 (33.3)	18 (100)	257,200
4 คน	- (0)	1 (14.3)	- (0)	3 (42.9)	1 (14.3)	2 (28.6)	- (0)	7 (100)	235,594
5 คน	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	1 (100)	1 (100)	474,240
รวม	4 (2)	41 (20.5)	48 (24)	42 (21)	27 (13.5)	21 (10.5)	17 (8.5)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

4.4 การประมาณการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่

การประมาณการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาโดยแบ่งออกเป็นสามส่วน โดยที่ส่วนที่หนึ่งคือสมการประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนที่สองคือสมการประมาณการบริโภคของครัวเรือนในเขตจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และส่วนที่สามคือ สมการประมาณการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัวตามแบบจำลองซึ่งได้แสดงไว้ในบทที่ 3 พบว่ารูปแบบสมการการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

4.4.1 การประมาณสมการการบริโภคของครัวเรือนเขตเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่

จากตารางที่ 4-22 แสดงปัจจัยทั้งหมดที่มีอิทธิพลต่อสมการประมาณการการบริโภคภาคครัวเรือนเขตเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าค่า Adjusted R-Squared เท่ากับ 0.616 แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้สามารถอธิบายการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมืองได้ร้อยละ 61.60 ที่เหลือเป็นอิทธิพลของตัวแปรอื่น นอกจากนี้สมการมีค่า F-Statistic เท่ากับ 46.573 และค่า Prob(F-Statistic) เท่ากับ 0.000 แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในสมการจะมีอย่างน้อย 1 ค่าที่มีผลต่อการบริโภค ซึ่งตัวแปรที่มีผลต่อการบริโภค ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน (Y_d), หนี้สินทั้งสินของครัวเรือน (DEBT), จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR), การศึกษาระดับม.1-ม.6 /ปวช., ปวส./อนุปริญญา (EDU1) และ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนระดับปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวแปรรายได้ของครัวเรือนต่อปี (Y_d) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อรายได้ของครัวเรือนต่อปีเพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้ครัวเรือนบริโภคเพิ่มขึ้น 0.246 บาท นั่นก็คือค่า MPC หรือค่าความโน้มเอียงการบริโภคหน่วยสุดท้ายนั่นเอง ($MPC = 0.276$)

ตัวแปรหนี้สินทั้งสินของครัวเรือน (DEBT) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางเป็นลบ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.006 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้การบริโภคลดลง 0.030 บาท ซึ่งการที่การบริโภคคลลดงนั้นเนื่องมาจาก ครัวเรือนต้องนำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาชำระหนี้ ทำให้เงินส่วนที่จะนำไปบริโภคคลลดงนั่นเอง ดังนั้น ครัวเรือนใดที่มีหนี้สินมากจึงมีภาระที่จะต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นจำนวนมากตามไปด้วย ส่งผลให้มีเงินบริโภคคลลดง

ตัวแปรจำนวนผู้ฟังฟังในครัวเรือน (DR) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางเดียวกันกับการบริโภค ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว ครัวเรือนในเขตเมืองมีจำนวนผู้ฟังเพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 25,083.85 บาทต่อปี

ตัวแปรระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ระดับม.1-ม.6/ ปวช., ปวส./อนุปริญญา (EDU1) เป็นตัวแปร Dummy โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาระดับระดับม.1-ม.6 / ปวช., ปวส. /อนุปริญญา มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.085 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาระดับม.1-ม.6/ ปวช., ปวส. /อนุปริญญา จะส่งผลให้ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค เพิ่มขึ้น 33,234.11 บาทต่อปี

ตัวแปรสุดท้ายคือ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) เป็นตัวแปร Dummy โดยที่ครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 85,728.139 บาทต่อปี แสดงการศึกษามีความสำคัญต่อระดับการบริโภค เมื่อหัวหน้าครัวเรือนได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ส่งผลให้มีความสามารถที่จะหารายได้ได้มากขึ้น ส่งผลให้มีการบริโภคสูงขึ้น

ตารางที่ 4-22 สมการประมาณการการบริโภคของครัวเรือนเขตเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่า beta	ค่าสถิติ t	Sig. Level
ค่าคงที่	27,454.97		0.774	0.440
รายได้ของครัวเรือน(Yd)	0.247***	0.614	10.735	0.000***
ทรัพย์สินทั้งสิ้น (W)	0.004	0.075	1.355	0.177
หนี้สินทั้งสิ้น (DEBT)	-0.030**	-0.129	-2.763	0.006**
อายุหัวหน้าครัวเรือน (AGE)	757.98	0.046	1.011	0.313
จำนวนผู้พึ่งพิง (DR)	25,083.855***	0.169	3.795	0.000***
การศึกษาระดับม.1-ม.6 /ปวช., ปวส./อนุปริญญา (EDU1)	33,234.11*	0.116	1.731	0.085*
การศึกษาระดับ ป.ตรี ขึ้นไป (EDU2)	85,728.139***	0.304	4.304	0.000***
R – Squared	0.629	Adjusted R-Squared	0.616	
F-Statistic	46.573	Prob(Fstatistic)	0	
Observation	200			

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ	*	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1
	**	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
	***	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4-23 เมื่อนำเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติจากตารางที่ 4-22 มาพิจารณา โดยตัดปัจจัยทรัพย์สินทั้งสิ้นของครัวเรือน(W) อายุหัวหน้าครัวเรือน (AGE) ออกไป พบว่าสมการมีค่าทางสถิติที่ดีกว่าเดิมเล็กน้อย โดยที่สมการมีค่า Adjusted R-Squared เท่ากับ 0.614 ลดลงจากเดิม 0.002 แต่มีค่า F-Statistic ที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยที่ค่าเดิมมีค่าเท่ากับ 46.573 เพิ่มขึ้นเป็น 64.202 ทำให้ได้สมการประมาณการการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง คือ

$$C_{Urban} = 56630.283 + 0.266Yd_i - 0.030 DEBT_i + 26380.311DR_i + 34534.355EDU1_i + 89027.746EDU2_i$$

ตารางที่ 4-23 สมการประมาณการการบริโภคของครัวเรือนเขตเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่โดยพิจารณาเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญ

ปัจจัย	ค่า สัมประสิทธิ์	ค่า beta	ค่าสถิติ t	Sig. Level
ค่าคงที่	56,630.283***		2.931	0.004***
รายได้ของครัวเรือน(Yd)	0.266***	0.662	13.262	0.000***
หนี้สินทั้งสิ้น (DEBT)	-0.030***	-0.127	-2.711	0.007***
จำนวนผู้พึ่งพิง (DR)	26,380.311***	0.178	4.006	0.000***
การศึกษาระดับม.1-ม.6/ ปวช., ปวส./อนุปริญญา(EDU1)	34,534.355*	0.120	1.796	0.074*
การศึกษาระดับ ป.ตรี ขึ้นไป(EDU2)	89,027.746***	0.316	4.504	0.000***
R – Squared	0.623	Adjusted R-Squared	0.614	
F-Statistic	64.202	Prob(F-statistic)	0	
Observation	200			

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ	*	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ	0.1
	**	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ	0.05
	***	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ	0.01

4.4.2 การประมาณสมการการบริโภคของครัวเรือนเขตชนบท ในจังหวัดเชียงใหม่

จากตารางที่ 4-24 การประมาณการบริโภคของครัวเรือน ในเขตชนบท จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ค่า Adjusted R-Squared เท่ากับ 0.755 แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้สามารถอธิบายสมการการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท ได้ร้อยละ 75.50 ที่เหลือเป็นอิทธิพลของตัวแปรอื่น นอกจากนี้สมการมีค่า F-Statistic เท่ากับ 88.588 และค่า Prob(F-Statistic) เท่ากับ 0.000 แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในสมการ จะมีอย่างน้อย 1 ค่า ที่มีผลต่อการบริโภค โดยที่ตัวแปรที่มีผลต่อการบริโภคเขตชนบท ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน (Yd), อายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE), จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR), ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับ ม.1-ม.6/ ปวช., ปวส./อนุปริญญา (EDU1) และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่จบปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวแปรรายได้ของครัวเรือน (Yd) มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นของการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ เมื่อรายได้ของครัวเรือนต่อปีเพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้การบริโภคของครัวเรือนเพิ่มขึ้น 0.268 บาท นั่นคือ ค่าความโน้มเอียงการบริโภคหน่วยสุดท้าย หรือค่า MPC ของครัวเรือนเขตชนบทเท่ากับ 0.268 ซึ่งค่าที่ได้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เมื่อครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น

ตัวแปรอายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีอายุเพิ่มขึ้น 1 ปี ส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 2,289.262 บาท ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีอายุเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีความต้องการที่จะใช้เงินเพื่อบริโภคเพิ่มขึ้น

ตัวแปรจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางเดียวกันกับการบริโภค ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว ครัวเรือนในเขตชนบทที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงเพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 18,518.419 บาท ต่อปี

ตัวแปรระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับ ม.1-ม.6 /ปวช., ปวส./อนุปริญญา (EDU1) เป็นตัวแปร Dummy โดยที่ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับ ม.1-ม.6/ปวช., ปวส./อนุปริญญา (EDU1) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.004 แสดงให้เห็นว่า ถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้วเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาระดับ ม.1-ม.6/ปวช., ปวส./อนุปริญญาจะส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 31,284.366 บาท ต่อปี

ตัวแปรสุดท้ายคือ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) เป็นตัวแปร Dummy โดยที่ครัวเรือนหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่า ถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้วเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น 61,878.20 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-24 สมการประมาณการการบริโภคของครัวเรือนเขตชนบท ในจังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่า beta	ค่าสถิติ t	Sig. Level
ค่าคงที่	-51,017.736**		-2.098	0.037**
รายได้ของครัวเรือน(Yd)	0.268***	0.624	12.077	0.000***
ทรัพย์สินทั้งสิ้น (W)	-0.001	-0.016	-0.376	0.707
หนี้สินทั้งสิ้น (DEBT)	0.012	0.038	0.942	0.348
อายุหัวหน้าครัวเรือน (AGE)	2,289.262***	0.162	3.686	0.000***
จำนวนผู้พึ่งพิง (DR)	18,518.419***	0.175	4.798	0.000***
การศึกษาระดับม.1-ม.6 /ปวช., ปวส./อนุปริญญา(EDU1)	31,284.366***	0.137	2.911	0.004***
การศึกษาระดับ ป.ตรี ขึ้นไป(EDU2)	61,878.201***	0.259	5.086	0.000***
R – Squared	0.764	Adjusted R-Squared	0.755	
F-Statistic	88.588	Prob(Fstatistic)	0	
Observation	200			

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ * ฌ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1
 ** ฌ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
 *** ฌ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4-25 เมื่อนำเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติจากตารางที่ 4-24 มาพิจารณา โดยตัดปัจจัยทรัพย์สินทั้งสิ้น(W) หนี้สินทั้งสิ้น (DEBT) ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกไป พบว่าสมการมีค่า Adjusted R-Squared เท่ากับ 0.756 ใกล้เคียงกับค่าเดิม 0.755 แต่มีค่า F-Statistic ที่ดีขึ้นจากเดิม จากเดิม ค่า F-Statistic มีค่าเท่ากับ 88.588 เพิ่มขึ้นเป็น 124.527 ทำให้ได้สมการประมาณการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท คือ

$$C_{Rural} = -49982.123 + 0.272Yd_i + 2256.148AGE_i + 18593.809DR_i + 31545.22 EDU1_i + 60457.604EDU2_i$$

ตารางที่ 4-25 สมการประมาณการบริโภคของครัวเรือนเขตชนบท ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญ

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่า beta	ค่าสถิติ t	Sig. Level
ค่าคงที่	-49,982.123**		-2.081	0.039**
รายได้ของครัวเรือน(Yd)	0.272***	0.635	13.282	0.000***
อายุหัวหน้าครัวเรือน (AGE)	2,256.148***	0.160	3.772	0.000***
จำนวนผู้พึ่งพิง (DR)	18,593.809***	0.176	4.834	0.000***
การศึกษาระดับม.1-ม.6/ ปวช., ปวส./อนุปริญญา(EDU1)	31,545.220***	0.138	2.964	0.003***
การศึกษาระดับ ป.ตรี ขึ้นไป(EDU2)	60,457.604***	0.253	5.055	0.000***
R – Squared	0.762	Adjusted R-Squared	0.756	
F-Statistic	124.527	Prob(Fstatistic)	0	
Observation	200			

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ * ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1
 ** ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
 *** ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

4.4.3 การประมาณสมการการบริโภคของครัวเรือน ในจังหวัดเชียงใหม่

จากตารางที่ 4-26 แสดงปัจจัยทั้งหมดที่มีอิทธิพลต่อสมการประมาณการบริโภคภาคครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยนำความแตกต่างทางด้านพื้นที่ (AREA) เข้ามาวิเคราะห์เพิ่มเติมเข้าไปในสมการโดยใช้ตัวแปรหุ่นเข้ามาช่วยวิเคราะห์ กำหนดให้พื้นที่เขตเมืองมีค่าเท่ากับ 1 และเขตชนบทมีค่าเท่ากับ 0 โดยตัวแปรตามคือ การบริโภคภาคครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ค่า Adjusted R-Squared เท่ากับ 0.690 แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้สามารถอธิบายสมการการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท ได้ร้อยละ 69.0 ที่เหลือเป็นอิทธิพลของตัวแปรอื่น นอกจากนี้สมการมีค่า F-Statistic เท่ากับ 112.116 และค่า Prob(F-Statistic) เท่ากับ 0.000 แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในสมการ จะมีอย่างน้อย 1 ค่า ที่มีผลต่อการบริโภค โดยที่ตัวแปรที่มีผลต่อการบริโภคภาคครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน (Y_d) หนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน (DEBT) อายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE) จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR) การศึกษาระดับม.1-ม.6/ ปวช. ,ปวส./อนุปริญญา (EDU1) และ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่จบปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) และความแตกต่างทางด้านพื้นที่ (AREA) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวแปรรายได้ของครัวเรือน (Y_d) มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นของการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่า ถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อรายได้ของครัวเรือนต่อปีเพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้การบริโภคของครัวเรือนเพิ่มขึ้น 0.258 บาท นั่นคือ ค่าความโน้มเอียงการบริโภคหน่วยสุดท้าย หรือค่า MPC ของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ เท่ากับ 0.258 ซึ่งค่าที่ได้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า เมื่อครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น

ตัวแปรหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน (DEBT) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางเป็นลบ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.017 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้การบริโภคลดลง 0.019 บาท ซึ่งการที่การบริโภคคลดลงนั้น เนื่องจาก ครัวเรือนต้องนำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาชำระหนี้ ทำให้เงินส่วนที่จะนำไปบริโภคคลดลงนั่นเอง ดังนั้น ครัวเรือนใดที่มีหนี้สินมากจึงมีภาระที่จะต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นจำนวนมากตามไปด้วย ส่งผลให้มีเงินบริโภคลดลงมาก ไม่เพียงเท่านี้ ยังส่งผลต่อการใช้จ่ายที่ลดลงตามไปด้วย

ตัวแปรอายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.003 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีอายุเพิ่มขึ้น 1 ปี ส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 1,467.78 บาท ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีอายุเพิ่มมากขึ้น สามารถหารายได้ได้มากขึ้น ทำให้มีความต้องการที่จะใช้เงินเพื่อบริโภคเพิ่มขึ้น

ตัวแปรจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR) มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่าถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว ครัวเรือนมีจำนวนผู้พึ่งพิงเพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 22,352.67 บาทต่อปี

ตัวแปรระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนตั้งแต่ระดับการศึกษาระดับม.1-ม.6 / ปวช., ปว.ส./อนุปริญญา (EDU1) เป็นตัวแปร Dummy โดยที่ครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับม.1-ม.6 / ปวช., ปวส./อนุปริญญา มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 แสดงให้เห็นว่า ถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้วเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาระดับ ม.1-ม.6 / ปวช., ปวส./อนุปริญญา จะส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 33,487.30 บาทต่อปี

ตัวแปรระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) เป็นตัวแปร Dummy โดยที่ครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงให้เห็นว่า ถ้าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้วเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น 73,592.50 บาทต่อปี

ตัวแปรความแตกต่างทางด้านพื้นที่ (AREA) โดยกำหนดให้เป็นตัวแปร dummy โดยกำหนดให้พื้นที่เขตเมืองมีค่าเท่ากับ 1 และ พื้นที่เขตชนบท มีค่าเท่ากับ 0 พบว่า ความแตกต่างทางด้านพื้นที่ มีอิทธิพลต่อการบริโภคในทิศทางที่เป็นบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.011 แสดงให้เห็นว่าเมื่อให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว ครัวเรือนที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในเขตเมืองมีการใช้จ่ายในการบริโภคมากกว่าครัวเรือนที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในเขตชนบท 19,695.49 บาทต่อปี ในขณะที่ตัวแปรทรัพย์สินของครัวเรือน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4-26 สมการประมาณการการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่า beta	ค่าสถิติ t	Sig. Level
ค่าคงที่	-21,329.565		-1.005	0.315
รายได้ของครัวเรือน(Yd)	0.258***	0.620	16.091	0.000***
ทรัพย์สินทั้งสิ้น (W)	0.003	0.051	1.505	0.133
หนี้สินทั้งสิ้น (DEBT)	-0.019**	-0.072	-2.404	0.017**
อายุหัวหน้าครัวเรือน (AGE)	1,467.781***	0.092	3.009	0.003***
จำนวนผู้พึ่งพิง (DR)	22,352.669***	0.170	5.958	0.000***
การศึกษาระดับม.1-ม.6/ ปวช., ปวส./อนุปริญญา(EDU1)	33,487.303***	0.124	3.243	0.001***
การศึกษาระดับ ป.ตรี ขึ้นไป(EDU2)	73,592.509***	0.272	6.593	0.000***
พื้นที่ (AREA)	19,695.491***	0.075	2.566	0.011***
R – Squared	0.696	Adjusted R-Squared	0.69	
F-Statistic	112.116	Prob(Fstatistic)	0	
Observation	400			

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ	*	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1
	**	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
	***	ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4-27 เมื่อนำเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติจากตารางที่ 4-26 มาพิจารณา โดยตัดปัจจัยทรัพย์สินทั้งสิ้น(W) ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกไป พบว่าสมการมีค่า Adjusted R-Squared เท่ากับ 0.689 ลดลงจากเดิม 0.001 และมีค่า F-Statistic ที่ดีขึ้นจากเดิม จากเดิมค่า F-Statistic เท่ากับ 112.116 เพิ่มขึ้นเป็น 127.397 ทำให้ได้สมการประมาณการการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ คือ

$$C = 0.268Yd_i - 0.018DEB_i + 1559.218AGE_i + 22583.719DR_i + 33559.698EDU1_i + 75514.328EDU2_i + 18891.47AREA_i$$

ตารางที่ 4-27 สมการประมาณการการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญ

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่า beta	ค่าสถิติ t	Sig. Level
ค่าคงที่	-23,355.368		-1.101	0.271
รายได้ของครัวเรือน(Yd)	0.268***	0.643	18.196	0.000***
หนี้สินทั้งสิ้น (DEBT)	-0.018**	-0.068	-2.281	0.023**
อายุหัวหน้าครัวเรือน (AGE)	1,559.218***	0.097	3.217	0.001***
จำนวนผู้พึงพิง (DR)	22,583.719***	0.172	6.015	0.000***
การศึกษาระดับม.1-ม.6/ ปวช., ปวส./อนุปริญญา(EDU1)	33,559.698***	0.124	3.245	0.001***
การศึกษาระดับ ป.ตรี ขึ้นไป(EDU2)	75,514.328***	0.279	6.799	0.000***
พื้นที่ (AREA)	18,891.470**	0.072	2.463	0.014**
R – Squared	0.695	Adjusted R-Squared	0.689	
F-Statistic	127.397	Prob(Fstatistic)	0	
Observation	400			

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ * ฌ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1
 ** ฌ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
 *** ฌ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

4.5 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อปี

จากสมการประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนในเขตเมืองและเขตชนบท พบว่ามีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ในเขตเมือง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญได้แก่ รายได้ของครัวเรือน (Yd) หนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน (DEBT) จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR) การศึกษาระดับม.1-ม.6 /ปวช. ปวส./อนุปริญญา (EDU1) และ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนระดับปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) ส่วนในเขตชนบท ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน (Yd) อายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE) จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR) ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับม.1-ม.6 /ปวช. ปวส./อนุปริญญา (EDU1) และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่จบปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) ดังนั้นจึงทำการประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนโดยแทนข้อมูลกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างลงในสมการ แล้วนำค่าที่ได้มาแบ่งเป็นช่วงแล้วนำมาเปรียบเทียบกับปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อการบริโภคและหาค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยในแต่ละระดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.5.1 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยในเขตเมือง

จากสมการประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยในเขตเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เห็นได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน (Yd) หนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน (DEBT), จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR) การศึกษาระดับม.1-ม.6/ ปวช. ปวส./อนุปริญญา (EDU1) และ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนระดับปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) สามารถจำแนกได้ดังนี้

ก. การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเมืองจำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-28 จะเห็นได้ว่าครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมือง ส่วนใหญ่มีรายได้ อยู่ระหว่าง 300,001-500,000 บาทต่อปี โดยที่จากการประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคจะเห็นว่า ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายที่ระหว่าง 240,001- 300,000 บาทต่อปี รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภค อยู่ระหว่าง 180,001-240,000 บาทต่อปี โดยมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 245,098 บาทต่อปี

จะเห็นได้ว่าครัวเรือนที่มีรายได้ตั้งแต่ 300,001 บาทต่อปีขึ้นไป ไม่มีครัวเรือนใดที่มีบริโภคน้อยกว่า 120,000 บาทต่อปีเลย อันเนื่องมาจากครัวเรือนส่วนนี้เป็นครัวเรือนที่สามารถหารายได้มาก ส่งผลให้มีความสามารถในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากตามไปด้วย จะเห็นได้ว่าในกลุ่มนี้ครัวเรือนมีรายได้อยู่ในระดับสูง จะมีการบริโภคอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน สามารถกล่าวได้ว่าเมื่อรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้นตามไปด้วยในทุกๆ ระดับรายได้

ตารางที่ 4-28 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของ ครัวเรือน (บาท/ปี)	ประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							ค่าประมาณ การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)
	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001- ขึ้นไป	รวม	
น้อยกว่า 100,000	1 (16.7)	3 (50)	2 (33.3)	- (0)	- (0)	- (0)	6 (100)	156,017
100,001-300,000	2 (4.3)	25 (53.2)	15 (31.9)	5 (10.6)	- (0)	- (0)	47 (100)	172,585
300,001-500,000	- (0)	6 (10)	19 (31.7)	28 (46.7)	7 (11.7)	- (0)	60 (100)	245,098
500,001-700,000	- (0)	- (0)	3 (7.5)	13 (32.5)	21 (52.5)	3 (7.5)	40 (100)	305,969
700,001 ขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	2 (4.2)	6 (12.8)	39 (83)	47 (100)	436,441
รวม	3 (1.5)	34 (17)	39 (19.5)	48 (24)	34 (17)	42 (21)	200 (100)	282,525

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

**ข. การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตาม
หนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน**

จากตารางที่ 4-29 พบว่าหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีหนี้สินทั้งสิ้นน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี จำนวน 93 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 274,118 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่มีหนี้สินทั้งสิ้นน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี นี้ส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001- 300,000 บาทต่อปี โดยแบ่งเป็น การบริโภคระหว่าง 180,001-240,000 บาทต่อปีและการบริโภคอยู่ระหว่าง 240, 001-300,000 บาทต่อปี จำนวนเท่ากันอย่างละ 21 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22.6

รองลงมามีหนี้สินทั้งสิ้นอยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 40 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 252,535 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่มีหนี้สินทั้งสิ้นอยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปีนี้ส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ระหว่าง 240, 001-300,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมามีการบริโภคอยู่ระหว่าง 120,001-180,000 และ 180,001-240,000 บาทต่อปีจำนวนเท่ากันอย่างละ 8 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20 โดยมีค่า ค่า unstandardized coefficients อยู่ที่ 0.03 ในทิศทางตรงข้ามกับการบริโภค

ตารางที่ 4-29 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตาม
หนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน

หนี้สินทั้งสิ้น ของครัวเรือน (บาท/ปี)	ประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)						รวม	ค่าประมาณ การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)
	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
	1	2	3	4	5	6		
น้อยกว่า 100,000	1 (1.1)	19 (20.4)	21 (22.6)	21 (22.6)	12 (12.9)	19 (20.4)	93 (100)	274,118
100,001-300,000	2 (5)	8 (20)	8 (20)	10 (25)	7 (17.5)	5 (12.5)	40 (100)	252,535
300,001-500,000	- (0)	5 (17.2)	5 (17.2)	6 (20.7)	9 (31)	4 (13.8)	29 (100)	280,195
500,001-700,000	- (0)	- (0)	3 (27.3)	5 (45.5)	2 (18.2)	1 (9.1)	11 (100)	279,620
700,001-1,000,000	- (0)	1 (7.1)	2 (14.3)	3 (21.4)	1 (7.1)	7 (50)	14 (100)	341,068
1,000,001 ขึ้นไป	- (0)	1 (7.7)	- (0)	3 (23.1)	3 (23.1)	6 (46.2)	13 (100)	379,547
รวม	3 (1.5)	34 (17)	39 (19.5)	48 (24)	34 (17)	42 (21)	200 (100)	282,525

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

**ค. การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตาม
จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน**

จากตารางที่ 4-30 พบว่า ครัวเรือนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 1 คนและ 2 คน สูงที่สุดเท่ากัน คือ 73 ครัวเรือน โดยครัวเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 1 คน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 268,381 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 22 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 30.1 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวน 15 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.5

ส่วนครัวเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 2 คนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 295,518 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 240,001-300,000 บาทต่อปี เหมือนครัวเรือนที่มีผู้พึ่งพิง 1 คน จำนวน 20 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.4 รองลงมามีค่าใช้จ่ายใน

การบริโภค 360,001 ขึ้นไป จำนวน 16 ครั้งเรือน คิดเป็นร้อยละ 21.9 จะเห็นได้ว่า เมื่อมีผู้ฟังฟังใน
 ครั้งเรือนเพิ่มขึ้นส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น โดยมีค่า unstandardized coefficients
 เท่ากับ 26,380.31 แสดงว่าเมื่อมีผู้ฟังฟังเพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น
 26,380.31 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-30 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตาม
 จำนวนผู้ฟังฟังในครัวเรือน

จำนวนผู้ฟังฟัง ในครัวเรือน (คน)	ประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)						ค่าประมาณ การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)	
	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
	รวม							
ไม่มี	2 (7.4)	12 (44.4)	6 (22.2)	3 (11.1)	1 (3.7)	3 (11.1)	27 (100)	213,243
1 คน	1 (1.4)	14 (19.2)	15 (20.5)	22 (30.1)	10 (13.7)	11 (15.1)	73 (100)	268,381
2 คน	- (0)	7 (9.6)	15 (20.5)	20 (27.4)	15 (20.5)	16 (21.9)	73 (100)	295,518
3 คน	- (0)	1 (4.3)	2 (8.7)	3 (13)	7 (30.4)	10 (43.5)	23 (100)	360,247
4 คน	- (0)	- (0)	1 (33.3)	0 (0)	1 (33.3)	1 (33.3)	3 (100)	295,183
5 คน	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	1 (100)	1 (100)	411,551
รวม	3 (1.5)	34 (17)	39 (19.5)	48 (24)	34 (17)	42 (21)	200 (100)	282,525

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ง. การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยในเขตเมือง จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-31 พบว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 70 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 325,285 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอยู่ระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 23 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมาคือ การบริโภคระหว่าง 300,001-360,000 บาทต่อปี จำนวน 21 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 30

การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตเมืองรองลงมาคือ หัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 38 ครัวเรือน โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวน 16 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมาคือการบริโภคระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 11 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 28.9

ในการศึกษาคั้งนี้ได้ทำการแบ่งระดับการศึกษออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่หนึ่งระดับต่ำ คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระดับที่สอง คือ ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-ปีที่ 3 การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-ปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับที่สาม คือระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยใช้ตัวแปรหุ่นในการแทนค่า โดยให้ EDU1 เท่ากับ 1 สำหรับหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-ปีที่ 3 การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-ปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และ EDU2 เท่ากับ 1 สำหรับหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และถ้าจบการศึกษาระดับอื่นให้แทนค่าเป็น 0 จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนส่งผลกระทบต่อการบริโภคในทิศทางเดียวกันกับการบริโภคโดยที่ค่า unstandardized coefficients ของ EDU1 และ EDU2 เท่ากับ 34,534.355 และ 89,027.746 แสดงให้เห็นว่า ถ้าหัวหน้าครัวเรือนจบการศึกษาระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-ปีที่ 3 การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-ปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น 34,534.355 บาทต่อปี และถ้าหัวหน้าครัวเรือนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น 89,027.746 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-31 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้า ครัวเรือน	ประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)						รวม	ค่าประมาณ การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)
	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
	(10.3)	(58.6)	(24.1)	(3.4)	(0)	(3.4)		
ต่ำกว่า ม.1	3	17	7	1	-	1	29	174,716
	(10.3)	(58.6)	(24.1)	(3.4)	(0)	(3.4)	(100)	
ม.1-ม.3	-	6	6	3	3	3	21	250,033
	(0)	(28.6)	(28.6)	(14.3)	(14.3)	(14.3)	(100)	
ม.4-ม.6/ปวช.	-	5	16	11	4	2	38	240,698
	(0)	(13.2)	(42.1)	(28.9)	(10.5)	(5.3)	(100)	
อนุปริญญา/ปวส.	-	4	4	8	2	2	20	249,119
	(0)	(20)	(20)	(40)	(10)	(10)	(100)	
ปริญญาตรี	-	2	6	23	21	18	70	325,285
	(0)	(2.9)	(8.6)	(32.9)	(30)	(25.7)	(100)	
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	2	4	16	22	422,212
	(0)	(0)	(0)	(9.1)	(18.2)	(72.7)	(100)	
รวม	3	34	39	48	34	42	200	282,525
	(1.5)	(17)	(19.5)	(24)	(17)	(21)	(100)	

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

4.5.2 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยในเขตชนบท

จากสมการประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยในเขตชนบท จังหวัดเชียงใหม่ เห็นได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน (Yd), อายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE) ,จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (DR), ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับม.1-ม.6/ปวช., ปวส./อนุปริญญา (EDU1) และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่จบปริญญาตรีขึ้นไป (EDU2) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ก. การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-32 จะเห็นได้ว่าครัวเรือนตัวอย่างในเขตชนบท ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 100,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 84 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 146,965 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่มีการบริโภคอยู่ระหว่าง 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 37 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001- 240,000 บาทต่อปี จำนวน 23 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.4

สำหรับกลุ่มครัวเรือนซึ่งมีรายได้ 300,001-500,000 บาทต่อปี จำนวน 52 ครัวเรือน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยอยู่ที่ 216,052 บาทต่อปี ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวน 33 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 63.5 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภคระหว่าง 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 12 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 23.1 จะเห็นได้ว่า กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้มากก็จะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากเนื่องจากความสามารถในการใช้จ่ายมีสูงกว่าครัวเรือนที่มีรายได้น้อย

ตารางที่ 4-32 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของ ครัวเรือน (บาท/ปี)	ประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							ค่าประมาณ การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)	
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		รวม
น้อยกว่า 100,000	1 (7.1)	11 (78.6)	2 (14.3)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	14 (100)	93,011
100,001-300,000	4 (4.8)	20 (23.8)	37 (44)	23 (27.4)	- (0)	- (0)	- (0)	84 (100)	146,965
300,001-500,000	- (0)	- (0)	7 (13.5)	33 (63.5)	12 (23.1)	- (0)	- (0)	52 (100)	216,052
500,001-700,000	- (0)	- (0)	- (0)	4 (14.3)	17 (60.7)	7 (25)	- (0)	28 (100)	281,522
700,001 ขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	6 (27.3)	16 (72.7)	22 (100)	407,177
รวม	5 (2.5)	31 (15.5)	46 (23)	60 (30)	29 (14.5)	13 (6.5)	16 (8)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

ข. การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-33 พบว่าหัวหน้าครัวเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 118 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 179,575 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 31-45 ปีนี้ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 180,001 – 240,000 บาทต่อปี จำนวน 39 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 33.1 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภคระหว่าง 120,001 – 180,000 บาทต่อปี จำนวน 31 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 26.3

รองลงมาคือครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 45-60 ปี จำนวน 70 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 265,059 บาทต่อปี โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 45-60 ปีนี้ ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 180,001-240,000 บาทต่อปี จำนวน 20 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภคระหว่าง 120,001-180,000 บาทต่อ

ปี และ 240,001-300,000 บาทต่อปี จำนวนอย่างละ 14 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.0 จะเห็นว่าอายุของหัวหน้าครั้วเรือนมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภคในทิศทางเดียวกัน โดยที่มีค่า unstandardized coefficients เท่ากับ 2,256.148 เมื่ออายุของหัวหน้าครั้วเรือนเพิ่มขึ้น 1 ปี ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น 2,256.148 บาท

ตารางที่ 4-33 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครั้วเรือนในเขตชนบท จำแนกตามอายุของหัวหน้าครั้วเรือน

อายุของหัวหน้า ครั้วเรือน(ปี)	ประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าประมาณ การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
	60,000	120,000	180,000	240,000	300,000	360,000	ขึ้นไป		
21-30 ปี	5 (55.6)	2 (22.2)	1 (11.1)	1 (11.1)	- (0)	- (0)	- (0)	9 (100)	94,264
31-45 ปี	- (0)	28 (23.7)	31 (26.3)	39 (33.1)	15 (12.7)	3 (2.5)	2 (1.7)	118 (100)	179,575
45-60 ปี	- (0)	1 (1.4)	14 (20)	20 (28.6)	14 (20)	9 (12.9)	12 (17.1)	70 (100)	265,059
61 ปีขึ้นไป	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	1 (33.3)	2 (66.7)	3 (100)	376,693
รวม	5 (2.5)	31 (15.5)	46 (23)	60 (30)	29 (14.5)	13 (6.5)	16 (8)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครั้วเรือน

ค. การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครั้วเรือนในเขตชนบท จำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงในครั้วเรือน

จากตารางที่ 4-34 พบว่า ครั้วเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครั้วเรือน 1 คนจำนวน 69 ครั้วเรือน โดยครั้วเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครั้วเรือน 1 คน มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 188,970 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 180,001 -240,000 บาทต่อปี จำนวน 22 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 31.9 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 120,001-180,000 บาทต่อปี จำนวน 15 ครั้วเรือนคิดเป็นร้อยละ 21.7

รองลงมาคือ ครั้วเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงในครั้วเรือน 2 คน จำนวน 63 ครั้วเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 228,365 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค อยู่ระหว่าง 180,001 – 240,000 บาทต่อปี เหมือนกับครั้วเรือนที่มีผู้พึ่งพิง 1 คนจำนวน 22 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอยู่ระหว่าง 120,001 – 180,000 บาทต่อปี จำนวน 15 ครั้วเรือนคิดเป็นร้อยละ 23.8 จะเห็นว่าเมื่อมีจำนวนผู้พึ่งพิงเพิ่มมากขึ้นจะส่งผลต่อ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น โดยมีค่า unstandardized coefficients เท่ากับ 18,593.809 แสดงว่า เมื่อครั้วเรือนมีจำนวนผู้พึ่งพิงเพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลให้ครั้วเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น 18,593.809 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-34 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครั้วเรือนในเขตชนบท จำแนกตาม จำนวนผู้พึ่งพิงในครั้วเรือน

จำนวนผู้พึ่งพิง ในครั้วเรือน (คน)	ประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าประมาณ การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
ไม่มี	2 (4.8)	11 (26.2)	11 (26.2)	9 (21.4)	6 (14.3)	1 (2.4)	2 (4.8)	42 (100)	182,391
1 คน	3 (4.3)	14 (20.3)	15 (21.7)	22 (31.9)	6 (8.7)	4 (5.8)	5 (7.2)	69 (100)	188,970
2 คน	- (0)	4 (6.3)	15 (23.8)	22 (34.9)	11 (17.5)	7 (11.1)	4 (6.3)	63 (100)	228,365
3 คน	- (0)	2 (11.1)	4 (22.2)	5 (27.8)	4 (22.2)	- (0)	3 (16.7)	18 (100)	238,919
4 คน	- (0)	- (0)	1 (14.3)	2 (28.6)	2 (28.6)	1 (14.3)	1 (14.3)	7 (100)	271,930
5 คน	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	1 100	1 (100)	432,002
รวม	5 (2.5)	31 (15.5)	46 (23)	60 (30)	29 (14.5)	13 (6.5)	16 (8)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครั้วเรือน

ง. การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-35 พบว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 58 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 115,746 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ที่ 60,001-180,000 บาท ต่อปี โดยแบ่งเป็นครัวเรือนที่มีการบริโภค 60,001- 120,000 บาทต่อปี จำนวน 27 ครัวเรือนและครัวเรือนที่มีการบริโภค 120,001- 180,000 บาทต่อปี จำนวน 23 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 46.6 และร้อยละ 39.7 ตามลำดับ

การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตชนบทรองลงมาคือ หัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 54 ครัวเรือน โดยที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 262,847 บาทต่อปี โดยที่ส่วนใหญ่จะมีการบริโภคอยู่ระหว่าง 180,001 -240,000 บาทต่อปี จำนวน 19 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 35.2 รองลงมาคือการบริโภคอยู่ระหว่าง 240,001 -300,000 บาทต่อปี จำนวน 14 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 25.9

ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่หนึ่งระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, ระดับที่สองระดับการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- ปีที่ 3 การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4- ปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง, ระดับที่สามระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยใช้ตัวแปรหุ่นในการแทนค่า โดยให้ EDU1 เท่ากับ 1 สำหรับหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับที่สอง และ EDU2 เท่ากับ 1 สำหรับหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาระดับที่สาม และถ้าจบการศึกษาระดับอื่นให้แทนค่า เป็น 0 จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนส่งผลกระทบต่อการบริโภคในทิศทางเดียวกันกับการบริโภค โดยที่ค่า unstandardized coefficients ของ EDU1 และ EDU2 เท่ากับ 31,545.22 และ 60,457.604 แสดงให้เห็นว่า ถ้าหัวหน้าครัวเรือนจบการศึกษาระดับการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- ปีที่ 3 การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4- ปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น 31,545.22 บาทต่อปี และถ้าหัวหน้าครัวเรือนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น 60,457.604 บาทต่อปี

ตารางที่ 4-35 การประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้า ครัวเรือน	ประมาณค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/ปี)							รวม	ค่าประมาณ การบริโภคเฉลี่ย (บาท/ปี)
	น้อยกว่า 60,000	60,001- 120,000	120,001- 180,000	180,001- 240,000	240,001- 300,000	300,001- 360,000	360,001 ขึ้นไป		
ต่ำกว่า ม.1	5 (8.6)	27 (46.6)	23 (39.7)	3 (5.2)	- (0)	- (0)	- (0)	58 (100)	115,746
ม.1-ม3	- (0)	1 (4.2)	7 (29.2)	6 (25)	1 (4.2)	5 (20.8)	4 (16.7)	24 (100)	263,712
ม.4-ม.6/ปวช.	- (0)	- (0)	4 (11.8)	21 (61.8)	7 (20.6)	- (0)	2 (5.9)	34 (100)	228,350
อนุปริญญา/ปวส.	- (0)	2 (10)	7 (35)	6 (30)	5 (25)	- (0)	- (0)	20 (100)	196,962
ปริญญาตรี	- (0)	1 (1.9)	5 (9.3)	19 (35.2)	14 (25.9)	7 (13)	8 (14.8)	54 (100)	262,847
สูงกว่าปริญญาตรี	- (0)	- (0)	- (0)	5 (50)	2 (20)	1 (10)	2 (20)	10 (100)	278,318
รวม	5 (2.5)	31 (15.5)	46 (23)	60 (30)	29 (14.5)	13 (6.5)	16 (8)	200 (100)	208,612

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของจำนวนครัวเรือน

4.6 รูปแบบการบริโภคภาคครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่

ในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนนั้น มีค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ได้แบ่ง การอธิบายออกเป็น รูปแบบการบริโภคภาคครัวเรือนเปรียบเทียบระหว่างเขตเมืองและเขตชนบทในจังหวัดเชียงใหม่ และรูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่จำแนกตาม อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน อายุของหัวหน้าครัวเรือน ระดับรายได้ของครัวเรือน และการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ของทั้งครัวเรือนในเขตเมือง และครัวเรือนในเขตชนบท โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.6.1 รูปแบบค่าใช้จ่ายในการบริโภคภาคครัวเรือนเปรียบเทียบระหว่างเขตเมืองและเขตชนบท จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาเก็บตัวอย่างครัวเรือน จำนวน 400 ครัวเรือน โดยแยกเป็นเก็บตัวอย่างจากครัวเรือนในเขตเมือง 200 ครัวเรือนและเก็บตัวอย่างจากครัวเรือนในเขตชนบท 200 ครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่แตกต่างกันไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากตารางที่ 4-36 จะเห็นว่าครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ที่อยู่ในเขตเมืองและในเขตชนบท มีรูปแบบค่าใช้จ่ายในการบริโภคแตกต่างกันไม่มากนัก โดยที่ครัวเรือนในเขตเมือง มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 307,639 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยประมาณปีละ 282,525 บาท คิดเป็นร้อยละ 91.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ซึ่งในจำนวนนี้ครัวเรือนใช้จ่ายไปเกี่ยวกับ อาหารและเครื่องคั้มมากที่สุดประมาณ 92,978 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 30.2 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 59,967 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.5 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ได้แก่ ค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกัน เงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลรวมถึงการพนัน ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประมาณ 25,114 บาทต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 8.2

สำหรับครัวเรือนในเขตชนบทนั้น มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยประมาณ 233,564 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยประมาณปีละ 208,612 บาทคิดเป็นร้อยละ 89.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ซึ่งในจำนวนนี้ครัวเรือนจะใช้จ่ายไปเพื่อ อาหารและเครื่องคั้มมากที่สุดประมาณ 72,190 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 30.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 48,873 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20.9 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคประมาณ 24,951 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 10.7 จะเห็นว่าครัวเรือนทั้งเขตเมืองและเขตชนบทมีค่าใช้จ่ายสูงสุดในการซื้ออาหารและเครื่องคั้มมากที่สุด เนื่องจากทุกครัวเรือนต้องการอาหารและเครื่องคั้ม เพื่อความอยู่รอด

ตารางที่ 4-36 รูปแบบค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง และเขตชนบท

หน่วย : บาทต่อปี

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน			
	เขตเมือง	ร้อยละ	เขตชนบท	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค^{1/}	282,525	91.8	208,612	89.3
ค่าใช้จ่ายอาหารเครื่องดื่มและ ยาสูบ				
อาหารและเครื่องดื่ม	92,978	30.2	72,190	30.9
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	13,351	4.3	3,674	1.6
ยาสูบ	1,565	0.5	1,057	0.5
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ				
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและ				
ค่าบริการสื่อสาร	59,967	19.5	48,873	20.9
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและ				
เครื่องใช้ในบ้าน	43,992	14.3	25,217	10.8
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	2,145	0.7	925	0.4
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	14,625	4.8	10,491	4.5
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	6,554	2.1	4,001	1.7
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	29,226	9.5	27,981	12.0
การบันเทิงและการอ่าน	14,762	4.8	10,776	4.6
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	3,360	1.1	3,425	1.5
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค	25,114	8.2	24,951	10.7
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	307,639	100	233,564	100

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : 1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ซื้อมือถือ/เช่ามือถือ บ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

4.6.2 รูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้า

ครัวเรือน

จากตารางที่ 4-37 จะเห็นว่า สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภทของในแต่ละอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนมีความแตกต่างกันไม่มากนัก คือ ครัวเรือนที่อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนเป็น รับจ้าง/แรงงาน มีใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคมากกว่าครัวเรือนประเภทอื่น โดยมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคร้อยละ 95.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น หรือประมาณ 164,044 บาทต่อปี ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่ออาหารและเครื่องคั้ม ถึงร้อยละ 38 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด หรือประมาณ 65,222 บาทต่อปี รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 33,121 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคมีเพียงร้อยละ 4.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นหรือประมาณ 7,426 บาทต่อปี เนื่องจากครัวเรือนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนมีอาชีพรับจ้าง/แรงงานนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยดังนั้น รายได้ส่วนใหญ่ที่ได้มาจึงหมดไปกับการบริโภคอาหารและเครื่องคั้มเป็นส่วนใหญ่

ครัวเรือนที่มีอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนเป็น ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 389,342 บาทต่อปี เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ประมาณ 356,977 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 91.7 ของรายจ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นใช้จ่ายเพื่อ อาหารและเครื่องคั้มประมาณ 109,647 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 28.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนรองลงมามีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร กับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้านพอ ๆ กัน คือประมาณ 69,292 บาทต่อปี และ 58,434 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 17.8 และ ร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นตามลำดับ จะเห็นได้ว่าครัวเรือนกลุ่มที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็น ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจนี้ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร น้อยกว่ากลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอาชีพอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อาจสามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ เช่นค่าน้ำมัน ค่าเบี้ยเลี้ยง ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคนั้นมีประมาณ 32,365 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 8.3ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

หัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 293,560 บาทต่อปี ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค 267,782 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 91.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่ใช้จ่ายไปเพื่อ อาหารและเครื่องคั้มประมาณ 95,827 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 32.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 59,643 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20.3 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 25,778 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 8.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 307,134 บาทต่อปี ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ประมาณ 281,276 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 91.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มประมาณ 87,092 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 28.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมา เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 58,144 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 18.9 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 25,858 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 8.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 212,736 บาทต่อปี ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ประมาณ 194,049 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 91.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มประมาณ 72,877 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 34.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมา เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 48,483 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 22.8 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 18,687 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 8.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 380,843 บาทต่อปี ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ประมาณ 349,096 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 91.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มประมาณ 102,900 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 27 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมา เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 58,335 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 15.3 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 31,747 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 8.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ตารางที่ 4-37 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริการบริโภคต่อปีของครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมือง จำนวนตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

ประเภทของค่าใช้จ่าย	อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน												
	ข้าราชการ/		ค้าขายหรือ		พนักงาน		รับจ้าง/		ลูกจ้างผู้				
	ลูกจ้างราชการ/	ประกอบ	บริษัท	แรงงาน	เกษตรกร	ปฏิบัติงาน	วิชาชีพ	รวม					
รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจส่วนตัว	เอกชน											
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค^{1/}	356,977	(91.7)	267,782	(91.2)	281,276	(91.6)	164,044	(95.7)	194,049	(91.2)	349,096	(91.7)	282,525
ค่าใช้จ่ายอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ													
อาหารและเครื่องดื่ม	109,647	(28.2)	95,827	(32.6)	87,092	(28.4)	65,222	(38)	72,877	(34.3)	102,900	(27)	92,978
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	19,278	(5)	11,593	(3.9)	12,462	(4.1)	4,871	(2.8)	9,282	(4.4)	15,600	(4.1)	13,351
ยาสูบ	1,830	(0.5)	837	(0.3)	1,154	(0.4)	1,476	(0.9)	1,904	(0.9)	2,775	(0.7)	1,565
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ													
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและบริการสื่อสาร	69,292	(17.8)	59,643	(20.3)	58,144	(18.9)	33,121	(19.3)	48,483	(22.8)	87,725	(23)	59,967
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน	58,434	(15)	37,995	(12.9)	40,325	(13.1)	20,738	(12.1)	35,859	(16.9)	58,335	(15.3)	43,992
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	2,776	(0.7)	1,818	(0.6)	2,240	(0.7)	1,403	(0.8)	1,246	(0.6)	3,123	(0.8)	2,145
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	20,898	(5.4)	11,774	(4)	14,538	(4.7)	5,782	(3.4)	8,212	(3.9)	21,083	(5.5)	14,625
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	7,772	(2)	6,594	(2.2)	7,098	(2.3)	3,653	(2.1)	3,600	(1.7)	9,750	(2.6)	6,554
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	42,535	(10.9)	26,595	(9.1)	30,231	(9.8)	21,111	(12.3)	9,443	(4.4)	22,725	(6)	29,226
การบันเทิงและการอ่าน	19,937	(5.1)	13,208	(4.5)	19,915	(6.5)	6,089	(3.6)	2,413	(1.1)	21,930	(5.8)	14,762
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	4,578	(1.2)	1,898	(0.6)	8,077	(2.6)	578	(0.3)	730	(0.3)	3,150	(0.8)	3,360
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการบริโภคทั่วโลก	32,365	(8.3)	25,778	(8.8)	25,858	(8.4)	7,426	(4.3)	18,687	(8.8)	31,747	(8.3)	25,114
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	389,342	(100)	293,560	(100)	307,134	(100)	171,470	(100)	212,736	(100)	380,843	(100)	307,639

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระสะสมทุน เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ชื่อ /เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

4.6.3 รูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามรายได้ของหัวหน้า

ครัวเรือน

จากตารางที่ 4-38 จะเห็นได้ว่า กลุ่มครัวเรือนที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคมากที่สุด คือกลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีที่มีรายได้ น้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 84,727 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 79,760 บาท คิดเป็นร้อยละ 94.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค อาหาร และเครื่องคั้มประมาณ 43,420 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 51.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน ประมาณ 15,100 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 17.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จะเห็นว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่อปี น้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งหมดเป็นค่าอาหารและเครื่องคั้ม เนื่องจากครัวเรือนมีรายได้น้อย รายได้ส่วนใหญ่จึงหมดไปกับอาหารและเครื่องคั้มเป็นส่วนใหญ่ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 4,767 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 5.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ส่วนครัวเรือนที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคน้อยที่สุดได้แก่ กลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือน ที่มีรายได้มากกว่า 700,001 บาทต่อปีขึ้นไป โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 490,566 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 443,826 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 90.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องคั้ม ประมาณ 124,136 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 96,212 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 700,001 บาทต่อปีขึ้นไป มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องคั้ม น้อยกว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีระดับรายได้อื่น เนื่องจากครัวเรือนกลุ่มนี้มีรายได้สูง มีความสามารถในการใช้จ่ายเงินเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องคั้มอย่างพอเพียง จึงจัดสรรเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคอาหารและเครื่องคั้ม ไปใช้ในการบริโภคในส่วนอื่น ๆ แทน ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 46,740 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 9.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ตารางที่ 4-38 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อปีของครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมือง
จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ระดับรายได้ของครัวเรือน									
	น้อยกว่า		100,001-		300,001-		500,001-		700,001	
	100,000	300,000	300,000	500,000	500,000	700,000	700,000	ขึ้นไป	ขึ้นไป	
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค¹⁾	79,960	(94.4)	154,117	(92.7)	241,497	(91.7)	335,907	(93.5)	443,826	(90.5)
ค่าใช้จ่ายอาหารเครื่องดื่ม และ ยาสูบ										
อาหารและเครื่องดื่ม	43,420	(51.2)	60,243	(36.3)	88,110	(33.5)	109,566	(30.5)	124,136	(25.3)
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	900	(1.1)	5,964	(3.6)	9,480	(3.6)	20,970	(5.8)	20,783	(4.2)
ยาสูบ	600	(0.7)	1,519	(0.9)	684	(0.3)	1,440	(0.4)	2,964	(0.6)
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ										
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และค่าบริการสื่อสาร	5,433	(6.4)	31,843	(19.2)	57,544	(21.9)	62,238	(17.3)	96,212	(19.6)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ในบ้าน	15,100	(17.8)	23,604	(14.2)	33,002	(12.5)	43,623	(12.1)	82,413	(16.8)
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	467	(0.6)	1,040	(0.6)	2,261	(0.9)	2,877	(0.8)	2,786	(0.6)
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	1,400	(1.7)	5,860	(3.5)	9,132	(3.5)	20,370	(5.7)	27,202	(5.5)
ค่าตรวจรักษาพยาบาล และค่ายา	1,640	(1.9)	2,561	(1.5)	4,896	(1.9)	10,032	(2.8)	10,330	(2.1)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	10,600	(12.5)	15,906	(9.6)	26,680	(10.1)	35,310	(9.8)	42,996	(8.8)
การบันเทิงและการอ่าน	400	(0.5)	4,786	(2.9)	8,368	(3.2)	23,511	(6.5)	27,289	(5.6)
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	0	(0)	791	(0.5)	1,340	(0.5)	5,970	(1.7)	6,715	(1.4)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการ อุปโภคบริโภค	4,767	(5.6)	12,052	(7.3)	21,722	(8.3)	23,188	(6.5)	46,740	(9.5)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	84,727	(100)	166,169	(100)	263,219	(100)	359,095	(100)	490,566	(100)

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระสะสมทุน เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ซื่อ/เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และ
ของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

4.6.4 รูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-39 จะเห็นได้ว่า กลุ่มครัวเรือนที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคมากที่สุด คือกลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุอยู่ระหว่าง 20 – 30 ปี โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 232,231 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 218,036 บาท คิดเป็นร้อยละ 93.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค อาหารและเครื่องคั้ประมาณ 71,345 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 30.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมามีค่าใช้จ่ายพอ ๆ กันระหว่าง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินและค่าบริการสื่อสาร กับ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน ประมาณ 47,005 บาทต่อปี และ 43,276 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20.2 และ 18.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคประมาณ 14,195 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 6.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ส่วนครัวเรือนที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคน้อยที่สุดได้แก่ กลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือน มีอายุ 61 ปีขึ้นไป โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 348,147 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 309,480 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 88.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องคั้ ประมาณ 110,800 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร พอ ๆ กัน ประมาณ 71,480 บาทต่อปี และ 68,800 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ 19.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 38,667 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 11.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ตารางที่ 4-39 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อปีของครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมือง
จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

ประเภทของค่าใช้จ่าย	อายุของหัวหน้าครัวเรือน(ปี)							
	ช่วงอายุ 20-30		ช่วงอายุ 31-45		ช่วงอายุ 45-60		อายุ61 ปีขึ้นไป	
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค^{1/}	218,036	(93.9)	279,657	(91.6)	299,069	(91.8)	309,480	(88.9)
ค่าใช้จ่ายอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ								
อาหารและเครื่องดื่ม	71,345	(30.7)	90,000	(29.5)	99,932	(30.7)	110,800	(31.8)
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	10,865	(4.7)	12,885	(4.2)	14,613	(4.5)	4,000	(1.1)
ยาสูบ	1,827	(0.8)	1,211	(0.4)	1,852	(0.6)	0	(0)
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ								
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และค่าบริการสื่อสาร	47,005	(20.2)	59,755	(19.6)	62,868	(19.3)	68,800	(19.8)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ในบ้าน	43,276	(18.6)	43,598	(14.3)	43,623	(13.4)	71,480	(20.5)
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	2,335	(1)	1,764	(0.6)	2,365	(0.7)	5,400	(1.6)
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	11,618	(5)	13,868	(4.5)	15,891	(4.9)	16,800	(4.8)
ค่าตรวจรักษาพยาบาล และค่ายา	3,327	(1.4)	7,338	(2.4)	6,570	(2)	8,800	(2.5)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	12,764	(5.5)	32,925	(10.8)	30,846	(9.5)	0	(0)
การบันเทิงและการอ่าน	12,038	(5.2)	13,223	(4.3)	16,543	(5.1)	19,400	(5.6)
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,636	(0.7)	3,090	(1)	3,966	(1.2)	4,000	(1.1)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค	14,195	(6.1)	25,509	(8.4)	26,881	(8.2)	38,667	(11.1)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	232,231	(100)	305,166	(100)	325,950	(100)	348,147	(100)

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ซื้/เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

4.6.5 รูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในเขตเมือง จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-40 จะเห็นได้ว่า ในแต่ละกลุ่มครัวเรือนมีส่วนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค แตกต่างกันไปเล็กน้อย ที่แตกต่างกันคือสัดส่วนการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม โดยกลุ่มครัวเรือนที่มีส่วนในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด คือ กลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 188,043 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 174,715 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มประมาณ 69,219 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 36.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 40,266 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 21.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จะเห็นว่ากลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาในระดับต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีส่วนในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม มากกว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาในระดับที่สูงกว่า เนื่องจากครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาที่ต่ำมีโอกาสที่จะมีความสามารถในการหารายได้น้อยกว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาที่สูง เมื่อมีรายได้น้อยรายได้ส่วนใหญ่จึงหมดไปกับอาหารและเครื่องดื่มก่อนเพื่อความอยู่รอด ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 4,767 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 5.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ส่วนครัวเรือนที่มีส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม น้อยที่สุดได้แก่ กลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือน ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 458,362 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 430,312 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 93.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ประมาณ 119,029 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 26 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 95,001 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จะเห็นว่าครัวเรือนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มน้อยกว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาอื่น เนื่องจากครัวเรือนกลุ่มนี้มีการศึกษาสูงมีโอกาสที่จะหารายได้ได้มากกว่า ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาดำเนินการมีรายได้มาก จึงมีความสามารถในการใช้จ่ายเงินเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม อย่างพอเพียง จึงจัดสรรเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ไปใช้ในการบริโภคในส่วนอื่น ๆ แทน ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 28,050 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 6.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ตารางที่ 4-40 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริการโรคต่อปีของครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมือง จำนวนตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน						สูงกว่า ปริญญาตรี
	ต่ำกว่า ม.1	ม.1-ม.3	ม.4-ม.6 /ปวช.	อนุปริญญา /ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค^{1/}	174,715 (92.9)	238,714 (90.4)	231,630 (92.3)	278,418 (90.9)	322,747 (91.1)	430,312 (93.9)	
ค่าใช้จ่ายอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ							
อาหารและเครื่องดื่ม	69,219 (36.8)	86,617 (32.8)	78,742 (31.4)	95,880 (31.3)	103,440 (29.2)	119,029 (26)	
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	4,974 (2.6)	8,309 (3.1)	14,893 (5.9)	13,344 (4.4)	15,420 (4.4)	19,964 (4.4)	
ยาสูบ	1,593 (0.8)	1,600 (0.6)	1,017 (0.4)	300 (0.1)	1,594 (0.5)	3,496 (0.8)	
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ							
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและบริการสื่อสาร	40,266 (21.4)	53,095 (20.1)	50,020 (19.9)	53,612 (17.5)	66,395 (18.8)	95,001 (20.7)	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน	23,673 (12.6)	43,640 (16.5)	33,611 (13.4)	36,906 (12)	50,760 (14.3)	73,953 (16.1)	
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	2,029 (1.1)	1,946 (0.7)	1,351 (0.5)	1,954 (0.6)	1,871 (0.5)	5,104 (1.1)	
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	5,090 (2.7)	9,211 (3.5)	12,395 (4.9)	17,124 (5.6)	15,727 (4.4)	30,436 (6.6)	
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	3,612 (1.9)	8,400 (3.2)	5,176 (2.1)	4,860 (1.6)	6,898 (1.9)	11,493 (2.5)	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	15,559 (8.3)	16,514 (6.3)	23,053 (9.2)	36,660 (12)	38,417 (10.8)	34,036 (7.4)	
การบันเทิงและการอ่าน	7,376 (3.9)	9,211 (3.5)	10,140 (4)	14,298 (4.7)	16,671 (4.7)	32,127 (7)	
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,324 (0.7)	171 (0.1)	1,232 (0.5)	3,480 (1.1)	5,554 (1.6)	5,673 (1.2)	
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับกาบริโภคทั่วโลก	13,328 (7.1)	25,481 (9.6)	19,229 (7.7)	27,915 (9.1)	31,357 (8.9)	28,050 (6.1)	
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	188,043 (100)	264,195 (100)	250,859 (100)	306,333 (100)	354,104 (100)	458,362 (100)	

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

^{1/} ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระสะสม เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ชื่อ /เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

4.6.6 รูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-41 จะเห็นว่า สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภทของในแต่ละอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนมีความแตกต่างกันไม่มากนัก คือ ครัวเรือนที่อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนเป็น รับจ้าง/แรงงาน มีใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคมากกว่าครัวเรือนประเภทอื่น เช่นเดียวกับครัวเรือนในเขตเมือง โดยมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคร้อยละ 95.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น หรือประมาณ 117,903 บาทต่อปี ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่ออาหารและเครื่องดื่ม ถึงร้อยละ 47.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือประมาณ 58,667 บาทต่อปี รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 22,339 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 18.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคมีเพียงร้อยละ 4.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น หรือประมาณ 5,756 บาทต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากครัวเรือนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนมีอาชีพรับจ้าง/แรงงานนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยดังนั้นรายได้ส่วนใหญ่ที่ได้มาจึงจัดสรรมาใช้จ่ายเพื่อบริโภคอาหารและเครื่องดื่มก่อนเป็นส่วนใหญ่

ครัวเรือนที่มีอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนเป็น ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 271,463 บาทต่อปี เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ประมาณ 243,992 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 89.9 ของรายจ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นใช้จ่ายเพื่อ อาหารและเครื่องดื่มประมาณ 81,673 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 30.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนรองลงมามีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 61,646 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 22.7 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคนั้นมีประมาณ 27,471 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 10.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ครัวเรือนหัวหน้าครัวเรือนประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 298,863 บาทต่อปี ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค 261,310 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 87.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่ใช้จ่ายไปเพื่อ อาหารและเครื่องดื่มประมาณ 82,278 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 27.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นรองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 55,843 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 18.7 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 37,553 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 12.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 307,134 บาทต่อปี ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ประมาณ 39,950 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 91.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภค

อาหารและเครื่องดื่มประมาณ 71,255 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 29.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมา เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 58,043 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 24.2 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 19,326 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 8.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 171,638 บาทต่อปี ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ประมาณ 154,070 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 89.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภค อาหารและเครื่องดื่มประมาณ 59,839 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 34.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 34,679 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20.2 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 17,568 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 10.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 57,064 บาทต่อปี ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ประมาณ 216,204 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 84.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภค อาหารและเครื่องดื่มประมาณ 90,480 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 35.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 64,080 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 24.9 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 40,860 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 15.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

จะเห็นได้ว่าในแต่ละครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบอาชีพแตกต่างกัน ออกไป แต่รูปแบบในการบริโภคของครัวเรือนแต่ละอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนนั้นไม่แตกต่างกัน มากนัก โดยส่วนใหญ่จะใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคทั้งสิ้นเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 90 ของรายจ่ายทั้งสิ้น และครัวเรือนทั้งหมดทุกกลุ่มอาชีพมีส่วนในการใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคด้านอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด เนื่องจากอาหารและเครื่องดื่มเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รองลงมา มีส่วนในการใช้จ่ายในการบริโภคเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร เนื่องจากครัวเรือนส่วนใหญ่ต้องเดินทางไปทำงานจึงมีค่าใช้จ่ายในส่วนของน้ำมันรถในการเดินทาง และมีค่าใช้จ่ายในค่าบริการสื่อสารคือค่าโทรศัพท์ ซึ่งค่าใช้จ่ายทั้งสองนี้เป็นค่าใช้จ่ายหลัก ของครัวเรือน

ตารางที่ 4-41 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อปีของครัวเรือนตัวอย่างในประเทศไทย จำนวนตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ข้าราชการ/		ค้าขายหรือ		พนักงาน		รับจ้าง/		ลูกจ้างผู้		รวม		
	ลูกจ้างราชการ/	รัฐวิสาหกิจ	ประกอบ	ธุรกิจส่วนตัว	บริษัท	เอกชน	แรงงาน	เกษตรกร	ปฏิบัติงาน	วิชาชีพ			
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค^{1/}	243,992	(89.9)	261,310	(87.4)	220,624	(91.9)	117,903	(95.3)	154,070	(89.8)	216,204	(84.1)	243,992
ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และ ยาสูบ													
อาหารและเครื่องดื่ม	81,673	(30.1)	82,278	(27.5)	71,255	(29.7)	58,667	(47.4)	59,839	(34.9)	90,480	(35.2)	81,673
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	4,794	(1.8)	3,300	(1.1)	3,166	(1.3)	4,533	(3.7)	3,707	(2.2)	0	(0)	4,794
ยาสูบ	1,178	(0.4)	831	(0.3)	1,055	(0.4)	1,467	(1.2)	1,189	(0.7)	0	(0)	1,178
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ													
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและบริการสื่อสาร	61,646	(22.7)	55,843	(18.7)	58,043	(24.2)	22,339	(18.1)	34,679	(20.2)	64,080	(24.9)	61,646
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน	27,166	(10)	34,921	(11.7)	24,865	(10.4)	8,627	(7)	18,883	(11)	26,328	(10.2)	27,166
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	1,372	(0.5)	826	(0.3)	1,499	(0.6)	250	(0.2)	596	(0.3)	900	(0.4)	1,372
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	11,525	(4.2)	14,296	(4.8)	11,210	(4.7)	4,373	(3.5)	7,368	(4.3)	11,760	(4.6)	11,525
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	3,000	(1.1)	6,737	(2.3)	2,814	(1.2)	1,340	(1.1)	3,446	(2)	2,280	(0.9)	3,000
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	31,389	(11.6)	43,881	(14.7)	31,324	(13.1)	10,800	(8.7)	16,299	(9.5)	4,800	(1.9)	31,389
การบันเทิงและการอ่าน	14,991	(5.5)	15,282	(5.1)	10,014	(4.2)	4,707	(3.8)	6,033	(3.5)	10,776	(4.2)	14,991
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	5,258	(1.9)	3,115	(1)	5,379	(2.2)	800	(0.6)	2,031	(1.2)	4,800	(1.9)	5,258
ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกี่ยวกับการบริโภค	27,471	(10.1)	37,553	(12.6)	19,326	(8.1)	5,756	(4.7)	17,568	(10.2)	40,860	(15.9)	27,471
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	271,463	(100)	298,863	(100)	239,950	(100)	123,659	(100)	171,638	(100)	257,064	(100)	271,463

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระสะสมทุน เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต หรือ /เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

4.6.7 รูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในชนบท จำแนกตามรายได้ของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-42 จะเห็นได้ว่า กลุ่มครัวเรือนที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคมากที่สุด คือกลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีที่มีรายได้ น้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 79,344 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 75,890 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค อาหาร และเครื่องคั้นประมาณ 34,800 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 43.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมา มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน ประมาณ 13,980 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 17.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จะเห็นว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่อปี น้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดเป็นค่าอาหารและเครื่องคั้น เนื่องจากครัวเรือนมีรายได้น้อย รายได้ส่วนใหญ่จึงหมดไปกับอาหารและเครื่องคั้นเป็นส่วนใหญ่ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 3,454 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 4.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

สำหรับครัวเรือนที่มีรายได้ระหว่าง 100,001 – 300,000 บาทต่อปี ซึ่งเป็นกลุ่มครัวเรือนที่มากที่สุด ในจำนวนกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างในเขตชนบท มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 155,830 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 139,091 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 89.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องคั้น ประมาณ 55,311 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ การเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 30,646 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.7 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 16,739 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 10.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

จะเห็นได้ว่าครัวเรือนในทุกระดับรายได้มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหาร และเครื่องคั้นมากที่สุด เนื่องจากเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ครัวเรือนที่มีรายได้ของครัวเรือนสูงขึ้นจะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องคั้น น้อยกว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีระดับรายได้ต่ำ เนื่องจากครัวเรือนที่มีรายได้สูง มีความสามารถในการใช้จ่ายเงินเพื่อการบริโภคอาหาร และเครื่องคั้นอย่างพอเพียง จึงจัดสรรเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคอาหารและเครื่องคั้น ไปใช้ในการบริโภคในส่วนอื่น ๆ มากขึ้น

ตารางที่ 4-42 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อปีของครัวเรือนตัวอย่างในชนบท
จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

หน่วย : บาทต่อปี

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ระดับรายได้ของครัวเรือน				
	น้อยกว่า 100,000	100,001- 300,000	300,001- 500,000	500,001- 700,000	700,001 ขึ้นไป
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค^{1/}	75,890 (95.6)	139,091 (89.3)	230,541 (90.4)	289,246 (84.8)	404,069 (91.6)
ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และ ยาสูบ					
อาหารและเครื่องดื่ม	34,800 (43.9)	55,311 (35.5)	78,595 (30.8)	91,534 (26.8)	120,671 (27.4)
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	1,543 (1.9)	3,186 (2)	2,481 (1)	5,177 (1.5)	7,800 (1.8)
ยาสูบ	686 (0.9)	1,063 (0.7)	865 (0.3)	1,084 (0.3)	1,691 (0.4)
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ					
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และค่าบริการสื่อสาร	9,171 (11.6)	30,646 (19.7)	60,524 (23.7)	65,723 (19.3)	94,745 (21.5)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ในบ้าน	13,980 (17.6)	16,670 (10.7)	25,437 (10)	41,871 (12.3)	43,301 (9.8)
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	157 (0.2)	605 (0.4)	1,085 (0.4)	1,805 (0.5)	1,150 (0.3)
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	3,343 (4.2)	6,590 (4.2)	11,965 (4.7)	14,432 (4.2)	21,436 (4.9)
ค่าตรวจรักษาพยาบาล และค่ายา	1,586 (2)	4,027 (2.6)	3,877 (1.5)	5,079 (1.5)	4,364 (1)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	7,114 (9)	14,850 (9.5)	31,038 (12.2)	35,743 (10.5)	74,291 (16.8)
การบันเทิงและการอ่าน	2,747 (3.5)	5,036 (3.2)	9,782 (3.8)	20,391 (6)	27,911 (6.3)
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	763 (1)	1,107 (0.7)	4,892 (1.9)	6,407 (1.9)	6,709 (1.5)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการ อุปโภคบริโภค	3,454 (4.4)	16,739 (10.7)	24,358 (9.6)	51,970 (15.2)	37,001 (8.4)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	79,344 (100)	155,830 (100)	254,899 (100)	341,216 (100)	441,070 (100)

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ซื้ / เจ้าของบ้าน ที่ดิน และ ของ
มีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

4.6.8 รูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในชนบท จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-43 จะเห็นได้ว่า กลุ่มครัวเรือนที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคมากที่สุด คือกลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุอยู่ระหว่าง 45-60 ปี โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 291,789 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 264,759 บาท คิดเป็นร้อยละ 90.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค อาหารและเครื่องคั้นประมาณ 89,580 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 30.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินและค่าบริการสื่อสาร 62,927 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 21.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 27,030 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 9.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ส่วนครัวเรือนที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคน้อยที่สุดได้แก่ กลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือน มีอายุ 61 ปีขึ้นไป โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 604,067 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 505,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 83.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องคั้น ประมาณ 172,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่เกี่ยวกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร พอ ๆ กัน ประมาณ 104,000 บาทต่อปี และ 102,813 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 17.2 และร้อยละ 17 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 99,067 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 16.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

สำหรับครัวเรือนที่หัวหน้า ครัวเรือนมีอายุอยู่ระหว่าง 31-45 ปี ซึ่งเป็นครัวเรือนกลุ่มใหญ่ที่สุดของครัวเรือนตัวอย่างในเขตชนบท มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ย 198,712 บาทต่อปี โดยมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 176,097 บาท คิดเป็นร้อยละ 88.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องคั้น ประมาณ 61,578 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 41,803 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 21 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 22,615 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 11.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ตารางที่ 4-43 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคต่อปีของครัวเรือนตัวอย่างในชนบท
จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

หน่วย : บาทต่อปี

ประเภทของค่าใช้จ่าย	อายุของหัวหน้าครัวเรือน(ปี)							
	ช่วงอายุ 20-30		ช่วงอายุ 31-45		ช่วงอายุ 45-60		อายุ61 ปีขึ้นไป	
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค^{1/}	99,472	(87.1)	176,097	(88.6)	264,759	(90.7)	505,000	(83.6)
ค่าใช้จ่ายอาหารเครื่องดื่มและยาสูบ								
อาหารและเครื่องดื่ม	42,800	(37.5)	61,578	(31)	89,580	(30.7)	172,000	(28.5)
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	400	(0.4)	3,575	(1.8)	3,734	(1.3)	16,000	(2.6)
ยาสูบ	880	(0.8)	1,009	(0.5)	1,035	(0.4)	4,000	(0.7)
ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ								
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และค่าบริการสื่อสาร	14,280	(12.5)	41,803	(21)	62,927	(21.6)	102,813	(17)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ในบ้าน	16,667	(14.6)	21,811	(11)	30,229	(10.4)	68,000	(11.3)
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	511	(0.4)	872	(0.4)	1,082	(0.4)	667	(0.1)
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	6,227	(5.5)	9,327	(4.7)	12,561	(4.3)	20,800	(3.4)
ค่าตรวจรักษาพยาบาล และค่ายา	3,773	(3.3)	3,347	(1.7)	5,151	(1.8)	3,600	(0.6)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	6,000	(5.3)	21,514	(10.8)	38,451	(13.2)	104,000	(17.2)
การบันเทิงและการอ่าน	4,867	(4.3)	8,450	(4.3)	15,355	(5.3)	13,120	(2.2)
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	3,067	(2.7)	2,811	(1.4)	4,654	(1.6)	0	(0)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค								
บริโภครวม	14,712	(12.9)	22,615	(11.4)	27,030	(9.3)	99,067	(16.4)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	114,184	(100)	198,712	(100)	291,789	(100)	604,067	(100)

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ซื้อมือถือ/เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

4.6.9 รูปแบบการบริโภคของครัวเรือนในเขตชนบท จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-44 จะเห็นได้ว่า ในแต่ละกลุ่มครัวเรือนมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภค แตกต่างกันไปเล็กน้อย ที่แตกต่างกันคือสัดส่วนการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม โดยกลุ่มครัวเรือนที่มีสัดส่วนในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุดคือ กลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นครัวเรือนจำนวนมากที่สุดของกลุ่มครัวเรือนตัวอย่าง โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 127,916 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 115,747 บาท คิดเป็นร้อยละ 90.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค อาหารและเครื่องดื่มประมาณ 49,934 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 39 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 21,184 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 16.6 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จะเห็นว่ากลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาในระดับต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีสัดส่วนในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม มากกว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาในระดับที่สูงกว่า เนื่องจากครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาที่ต่ำมีโอกาสที่จะมีความสามารถในการหารายได้น้อยกว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาที่สูง เมื่อมีรายได้น้อยรายได้ส่วนใหญ่จึงหมดไปกับอาหารและเครื่องดื่มก่อนเพื่อความอยู่รอด ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 12,169 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 9.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ส่วนครัวเรือนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีจำนวนครัวเรือนรองลงมาของกลุ่มครัวเรือนตัวอย่าง มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประมาณ 296,068 บาทต่อปี เป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคประมาณ 264,105 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 89.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ประมาณ 80,564 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะการเดินทางและค่าบริการสื่อสาร ประมาณ 71,950 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 24.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม น้อยกว่ากลุ่มครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีระดับรายได้ต่ำกว่ามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 เนื่องจากครัวเรือนกลุ่มนี้มีการศึกษาสูงมีโอกาสที่จะหารายได้ได้มากกว่า ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาค่ำ เมื่อมีรายไ้มากจึงมีความสามารถในการใช้จ่ายเงินเพื่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มอย่างพอเพียง จึงจัดสรรเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ไปใช้ในการบริโภคในส่วนอื่น ๆ แทน ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ประมาณ 31,963 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 10.8 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ตารางที่ 4-44 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริการโรคต่อปีของครัวเรือนตัวอย่างในชนบท จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน					
	ต่ำกว่า ม.1	ม.1-ม.3	ม.4-ม.6 /ปวช.	อนุปริญญา /ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค^{1/}	115,747 (90.5)	262,263 (89.2)	220,097 (87.5)	212,733 (90.8)	264,105 (89.2)	271,540 (90.2)
ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และ ยาสูบ						
อาหารและเครื่องดื่ม	49,934 (39)	86,225 (29.3)	80,728 (32.1)	73,290 (31.3)	80,564 (27.2)	91,140 (30.3)
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	3,083 (2.4)	4,850 (1.6)	2,718 (1.1)	2,388 (1)	4,900 (1.7)	3,480 (1.2)
ยาสูบ	1,063 (0.8)	2,250 (0.8)	812 (0.3)	1,200 (0.5)	522 (0.2)	1,596 (0.5)
ค่าใช้จ่ายยารักษาและบริการ						
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร	21,184 (16.6)	53,528 (18.2)	48,976 (19.5)	53,678 (22.9)	71,950 (24.3)	63,720 (21.2)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน	15,737 (12.3)	33,510 (11.4)	22,343 (8.9)	27,612 (11.8)	33,508 (11.3)	20,544 (6.8)
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	319 (0.2)	760 (0.3)	631 (0.3)	1,075 (0.5)	1,652 (0.6)	1,630 (0.5)
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	4,951 (3.9)	11,200 (3.8)	8,580 (3.4)	7,740 (3.3)	16,851 (5.7)	18,582 (6.2)
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	2,274 (1.8)	4,225 (1.4)	6,829 (2.7)	2,340 (1)	4,900 (1.7)	2,340 (0.8)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	13,448 (10.5)	53,050 (18)	37,165 (14.8)	28,350 (12.1)	23,400 (7.9)	44,880 (14.9)
การบันเทิงและการอ่าน	2,939 (2.3)	10,165 (3.5)	9,621 (3.8)	10,980 (4.7)	19,769 (6.7)	12,648 (4.2)
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	815 (0.6)	2,500 (0.9)	1,694 (0.7)	4,080 (1.7)	6,089 (2.1)	10,980 (3.6)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกี่ยวกับการบริโภค	12,169 (9.5)	31,680 (10.8)	31,565 (12.5)	21,430 (9.2)	31,963 (10.8)	29,635 (9.8)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	127,916 (100)	293,943 (100)	251,662 (100)	234,163 (100)	296,068 (100)	301,175 (100)

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

1/ ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระสะสมทุน เช่น การออมเงิน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ชื่อ / เจ้าของบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย